

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і управління

Кафедра обліку, аудиту та оподаткування

ДИПЛОМНА РОБОТА

Магістр
Освітній рівень

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

На тему Облік і адміністрування розрахунків з бюджетом за податками та обов'язковими платежами в контексті реалізації податково-правової доктрини на прикладі ТДВ «Хмельницькзалізобетон», м. Хмельницький
Шифр ДРОО. 18036.01.02.00

Виконав: студент 2 курсу група
ОАм-21-1

_____ А.В. Бочуля
Підпис Ініціали, прізвище

Керівник

_____ Л.В. Скоробогата
Підпис, дата Ініціали, прізвище

До захисту допускаю
Зав. кафедри обліку,
аудиту та оподаткування
_____ 2023

_____ Л.В. Скоробогата
Підпис

Хмельницький, 2023

Анотація

до дипломної роботи Бочулі Аліси Володимирівни на тему
«Облік та адміністрування розрахунків з бюджетом за податками та
обов'язковими платежами в контексті реалізації податково-правової
доктрини на прикладі ТДВ “Хмельницькзалізобетон”, м.Хмельницький»

науковий керівник: к.е.н., доц. Скоробогата Л.В.

Пояснювальна записка до роботи включає 84 сторінок, 12 таблиць, 12
рисуноків, перелік посилань з 50 найменувань, 1 додаток.

Ключові слова: податкова звітність, декларація з податку на прибуток,
декларація з податку на додану вартість, податкові розрахунки, внутрішній
контроль, зовнішній контроль.

Об'єктом дослідження являються податкові взаємовідносини між
підприємством та бюджетом, а також контроль та облік.

Предметом дослідження являються саме податкові розрахунки та
звітність у загальній системі бухгалтерського обліку, методика та організація
здійснення на підприємстві.

Наведені в дипломній роботі пропозиції спрямовані на вдосконалення
організації та методики формування податкової звітності та розробка та
затвердження розділу "Організація та методика обліку розрахунків з
бюджетом" в наказі про облікову політику, яка є обов'язковою для обліку
організації. Раціональна та вмотивована дієва організація обліку податкових
обчислень, положення якої мають закріплюватись в обліковій політиці, є
запорукою підвищення податкової дисципліни суб'єкта господарювання, а
також дозволяє уникнути суттєвих витрат, пов'язаних із штрафами та
іншими фінансовими санкціями.

ВСТУП.....	4
1. КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА МОНІТОРИНГУ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА УМОВ ЦИФРОВОЇ ПАРАДИГМИ АДМІНІСТРУВАННЯ БІЗНЕСУ	7
1.1 Податкова звітність компанії: структура, інформаційно-аналітичні можливості та формати контролю.....	7
1.2 Податкові доктрини та процедури формування елементів податкової звітності	13
1.3 Оцінка фінансово-господарської діяльності ТДВ «Хмельницькзалізобетон» та діагностика податкової політики розрахунків з бюджетом щодо податків.....	24
2 РЕАЛІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ТДВ «ХМЕЛЬНИЦЬКЗАЛІЗОБЕТОН» ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ПАРАДИГМИ АДМІНІСТРУВАННЯ БІЗНЕСУ.....	35
2.1 Основні етапи формування податкової звітності підприємства ТДВ «Хмельницькзалізобетон»	35
2.2 Декларація про прибуток підприємства ТДВ «Хмельницькзалізобетон»: елементи, алгоритми формування та інформаційні джерела.....	40
2.3 Податкова декларація на додану вартість підприємства ТДВ «Хмельницькзалізобетон» та електронна система адміністрування	45
РОЗДІЛ 3. МЕХАНІЗМ КОНТРОЛЮ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ТА ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТДВ «ХМЕЛЬНИЦЬКЗАЛІЗОБЕТОН» В СИСТЕМІ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	54
3.1 Трансформація прикладних аспектів контролю розрахунків з бюджетом за податками і платежами	54
3.2 Удосконалення системи облікового адміністрування розрахунків за податками і платежами на підприємстві	62
3.3 Методичні аспекти організації контролю за податковою звітністю підприємства ТДВ «Хмельницькзалізобетон»	69
ВИСНОВКИ.....	77
ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ	80
ДОДАТКИ.....	85

ВСТУП

В цілому оподаткування суб'єктів кожної підприємницької діяльності є важливим та дієвим важелем державного регулювання ринкової економіки. Кожна прогресуюча держава за допомогою податкової політики формує не лише джерела фінансування необхідних витрат, крізь призму реалізації фіскальної функції податків, а також забезпечує формування належних передумов задля структурної перебудови економіки України та її зростання.

Загальні проблеми оподаткування та дієвого ведення податкового обліку в наш час постійно привертають підвищену увагу практиків та науковців, адже в даній сфері перехрещуються спільні інтереси держави, її регіонів спільно з інтересами суб'єктів господарювання та її громадян, іншими словами, платників податків. Підтримання балансу даних інтересів може створити потрібні умови задля ефективного забезпечення соціальної стабільності в суспільстві, підйому економіки та збільшення добробуту населення.

Важливим завданням, які нині постали перед практиками та науковцями, є розроблення шляхів конвергенції як бухгалтерського, так і податкового обліку, для зменшення витрат праці працівників. Сьогодні податковий облік на підприємствах, організаціях, компаніях домінує. Даний факт пов'язано з тим фактом, що податкове законодавство змушує підприємства організовувати облік діяльності з дотриманням чинних вимог фіскальних органів, яким надається повне право, за порушення організації обліку, накладати штрафи, пеню на посадових осіб організацій та підприємств, компаній незалежно від форм власності. Нинішня система оподаткування, а також перехід підприємств на НП(С)Б зумовили потрібність окремої організації податкового обліку.

Активно досліджуючи методичні та організаційні засади виконання різних податкових розрахунків, контролю, а також облікового забезпечення автор постійно опирався на авторитетну думку даних вчених: З.В. Гуцайлук,

Ю.А. Кузьмінський, М.Т. Білуха, Ю.Я. Литвин, В.О. Ластовецький, Ф.Ф. Бутинець, Б.І. Валуєв, В.П. Завородній, М.В. Кужельний, Я.Д. Крупка, В.Г. Линник, М.Р. Лучко, М.С. Пушкар, Є.В. Мних, В.С. Рудницький, О.І. Малишкін, В.Ф. Усач, та ін., що у своїх працях постійно розглядали певні аспекти виконання податкових розрахунків, а також шляхи їх удосконалення. Однак, незважаючи на суттєві здобутки в дослідженні даних проблем, цілий ряд питань потребує загального уточнення. Також потребує теоретичного осмислення місця і ролі та постійного вивчення податкової звітності підприємства, організації існує нагальна потреба вироблення саме практичних рекомендацій стосовно поліпшення методики обліку податкових розрахунків, виконання якісного контролю податкових взаємовідносин. Зазначене вище визначило практичну значимість та актуальність певного дослідження податкових розрахунків та самої звітності у системі податкового обліку.

Мета дипломної роботи полягає в модернізації методичних та організаційних принципів складання податкової звітності підприємства, організації, компанії, методики її складання, виконання податкових обрахунків у дієвій системі бухгалтерського обліку та контролю.

Задля досягнення мети дослідження варто поставити і розв'язати основні завдання, які мають практичне та наукове значення:

- виконати характеристику загальної фінансово-господарської діяльності, а також постановки обліково-аналітичної роботи даного суб'єкта дослідження;
- дослідити значення та сутність податкової звітності підприємства;
- визначити вимоги та принципи до створення податкової звітності підприємства;
- узагальнити методику формування податкової декларації на додану вартість;

- обґрунтувати основні етапи формування податкової звітності підприємства;
- запропонувати актуальні напрями ведення якісного контролю розрахунків за податками;
- утворити основні положення методики дієвого контролю розрахунків за податками, а також визначити порушення в обліку та шляхи їх виправлення;
- аргументувати методику контролю саме за податковою звітністю підприємства.

Об'єктом дослідження являються податкові взаємовідносини між підприємством та бюджетом, а також контроль та облік.

Предметом дослідження являються саме податкові розрахунки та звітність у загальній системі бухгалтерського обліку, методика та організація здійснення на підприємстві.

В процесі дослідження під час вирішенні поставлених завдань використовуються загальнонаукові методи - синтез, аналіз, індукція, дедукція та спеціальні - логічне узагальнення та групування, системний підхід; методичні порівняння; абстрагування; систематизація; конкретизація, дослідження реєстрів та документів обліку за змістом та формою; аналітичні розрахунки тощо.

В ході роботи вивчені літературні джерела, опрацьовані нормативно-законодавчі джерела інформації, вивчені монографії, посібники, підручники, статті виходячи з подання та підготовки основних звітних форм, бухгалтерська звітність ТДВ «Хмельницькзалізобетон» за 2020-2022 роки.

Дипломна робота складається із вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків.

1. КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ТА МОНІТОРИНГУ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА УМОВ ЦИФРОВОЇ ПАРАДИГМИ АДМІНІСТРУВАННЯ БІЗНЕСУ

1.1 Податкова звітність компанії: структура, інформаційно-аналітичні можливості та формати контролю

Складання звітності є остаточним етапом будь-якого зовнішнього процесу. Для оцінки ефективності діяльності підприємства протягом певного звітного періоду цей звітний документ складається із системи взаємозалежних інформаційних показників. Для задоволення потреб зовнішніх або внутрішніх користувачів звітність ці інформаційні системи компанії мають бути достовірними, якісними, повними та непередженими. Іншими словами, будь-які помилки або викривлення у звітності впливають на остаточні рішення користувачів, які в подальшому впливають на загальну продуктивність управління економічними процесами[43].

Загалом, відповідно до закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (16.07.1999 р. №996-XIV), абсолютно усі юридичні особи, які є створені відповідно до законодавства України, зобов'язані вести бухгалтерський облік, формувати, а також подавати звітність, незалежно від організаційно-правової форми чи представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності.

Основна мета формування звітності та ведення бухгалтерського обліку виникає в тому, щоб надати користувачам інформацію, яка є повною, правдивою та неупередженою щодо операцій, фінансового стану та руху грошей організації[3].

Іншими словами, звітність представляє собою реєстри, які дають змогу спостерігати за діяльністю компанії. Відповідно, обліковий процес на кожному підприємстві чи організації припиняється формування звітності, яка використовує дані, необхідні для управління, для обчислення економічних

показників. Ще одне визначення звітності являє собою джерело інформації для аналізу результатів діяльності організації, компанії та підприємства, виявлення резервів задля значного зниження витрат виробництва, оцінки використання ресурсів, а також зростання фінансового стану та рентабельності організації.

Для умов сучасної конкуренції, коли на ринку конкурують абсолютно різні господарські суб'єкти, такі як юридичні та фізичні особи, саме звітність є основним джерелом інформації. Сьогодні абсолютно всі підприємці намагаються дізнатись якомога більше інформації стосовно своїх постачальників та замовників. Дуже часто структура та склад звітності складається залежно від потреб суб'єкта господарювання[35].

В результаті ця звітність буде унікальною і ефективною лише для конкретного підприємства. Документальне оформлення звітності затверджується та складається так само на державному рівні. Така звітність є універсальною та загальною, адже абсолютно кожне підприємство мусить організувати складання, а також представлення її саме до державних органів влади.

У поточний час компанія ТДВ «Хмельницькзалізобетон» виконує абсолютно кожен із цих варіантів, як індивідуальна, так і загальна звітність, тому що обидві звітності дають змогу відобразити процес виробництва та реалізації наче єдиний механізм.

Поточна документація звітності на підприємстві розробляється виключно спеціалістами з обліку та аналізу, які розуміють інформаційні потреби підприємств, регіонів і держав[13].

Загалом, в економічно розвинутих країнах створено надзвичайно багато спеціалізованих організацій як суспільних, так і господарських. Такі компанії постійно виконують дослідження серед підприємств, управлінської ланки організацій чи інших користувачів звітності. Це робиться для того, щоб охопити поточні потреби в економічних показниках, що дають змогу прийняти рішення в умовах наростаючої конкуренції за різними сценаріями.

Результати даних досліджень фіксуються закони в нормативно-правових документах. Протягом останніх років Європейський парламент прийняв значну кількість законодавчих актів, які уніфікують звітність у європейських країнах[50].

Формування звітів для різних країн створює саме вхідну інформацію задля національної системи держави, яка може мати вплив на економіку. Така система виникла на основі багатовікової традиції прагнення підприємців отримати підтримку від держави та централізації влади. Крім того, компанії, які працюють на іноземних ринках, можуть скласти звітність відповідно до правил ринку.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» необхідно виокремити фінансову, податкову, статистичну, а також інші види звітності, які застосовують грошовий вимірник та базуються виключно на актуальних даних бухгалтерського обліку. Іншими словами, у законі є лише визначення самої фінансової звітності, про суть іншої звітності, в тому числі податкової не надаються.

На сьогоднішньому етапі формування системи обліку країни залишається актуальними питання стосовно обліку і звітності конкретно в оподаткуванні[48].

Головним законодавчим актом України являється податковий кодекс, що чітко впорядковує питання стосовно сфери оподаткування та й загалом податкову систему.

Окремий нормативний документ, в якому міститься тлумачення суті податкової звітності являє собою наказ ДПС України від 14 червня 2012 року №516 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо приймання та комп'ютерної обробки податкової звітності платників податків в органах ДПС України». Згідно з вищезазначеним наказом, податкова звітність становить документи, які вчасно подаються платниками податків саме до органів ДПС, а також на їхній підставі виконуються нарахування та, відповідно, сплата податку та збору.

Саме в ПКУ у ст. 46 сформовано сутність поняття «податкова декларація». Іншими словами, податкова декларація, згідно з ПКУ, містить в собі власне саму податкову декларацію, а також податкові звіти та розрахунки[13].

В науковій літературі відсутнє виразне тлумачення суті розуміння «податкова звітність». Економісти по різному розуміють дану категорію у своїх працях, але іноді можна знайти спільні риси у підходах.

Букало Н.А. у своїх працях дійшла до висновку стосовно податкової звітності як підсумкової стадії реалізації податкового обов'язку і вона передбачає сукупність дій платника податків з вирахування всіх податків і зборів та формування, а також подання документів необхідних відповідно до умов законодавства до органу, що здійснює контроль за даною роботою[6].

Давідов Г. та Шалімова Н. розуміють податкову звітність як документацію, іншими словами податкові звіти, розрахунки, декларації, тощо, що зберігає інформацію стосовно розрахунку податкових зобов'язань, відповідно до підстав, що виконують обчислення та самої сплати податку, збору, що підпадає сплаті відповідно саме до державних бюджетів та цільових фондів у чітко визначені законом терміни, яка має подаватись платником податку чи податковим агентом до податкових органів. Дане тлумачення є врегульованим та ширшим відповідно до норм ПКУ, при порівнюванні його із попереднім[8].

Микитенко Т. та Міщенко Т. розуміють податкову звітність так: податкова звітність являє упорядковану систему зведених взаємопов'язаних обліково-податкових показників, складених згідно з спеціально затвердженою формою, які складається з умов та характеристики результатів діяльності саме платників податку за певний звітний період. Дане поняття є досить вузьким і не повністю відповідає ПКУ щодо звітних періодів[37].

Карпенко Н.Г. розуміє податкову звітність як сукупність дій податкового органу та платника податків, включаючи ведення, формування та здачу документів чітко встановленої форми, що включають інформацію

щодо майнового стану платника податків, результати та процес діяльності розрахунку податку та суму, яку потрібно заплатити до бюджету[30].

Лега О. тлумачить податкову звітність як документ платника податків, який містить податкові декларації та розрахунки за різними видами податків чи інших обов'язкових платежів, а також додатки до даних розрахунків та податкових декларацій, які складаються за затвердженими формами[19].

Пантелєєва В. у власних дослідженнях акцентує увагу на тому, що податкова звітність являє собою документацію, яка фіксує інформацію про розрахунки податкових зобов'язань, відповідно з якими здійснюється обчислення та сплата збору чи податку, а також який підлягає сплаті саме до державних бюджетів та цільових фондів у визначенні законом терміни, яка подається виключно платником податку [21].

Узагальнюючи думки науковців про сутність податкової звітності, зазначимо, що переважна більшість розглядають податкову звітність як сукупність документів, таких як звіти, декларації, розрахунки, які всі платники податків подають до контролюючих органів у визначені строки та служать основою задля нарахування чи сплати податків.

Основні визначення податкової звітності українських науковців в своїх працях узагальнено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1 - Основні визначення податкової звітності в своїх працях науковців України

Автор	Визначення поняття «податкова звітність»
1	2
Верига Ю.А.	звітність, яку складають суб'єкти господарювання, які є платниками податків та яка надає інформацію до органів державної податкової адміністрації і характеризує стан розрахунків з державою за податками.
Гега П.Т. Доля Л.М.	дії платника податків та податкового органу щодо формування та здачі документів установленної форми, які містять відомості стосовно результатів діяльності платника податку та майнового становища і фіксують сам процес обчислення податку та суму, яка підлягає сплаті до бюджету.

Продовження таблиці 1.1

1	2
Кужельний М.В. Єфименко Т.І. Калюга Є.В.	сукупність звітних документів, які подаються платниками податків до державних податкових органів у терміни, встановлені законодавством.
Купалова Г.І.	характеризує стан зобов'язань підприємства, пов'язаних щодо нарахування і сплати податків та обов'язкових платежів. Звітність подається до органів податкової служби чи позабюджетних фондів.
Кучерявенко М.П.	податкова звітність це сукупність дій платника податків та податкового органа щодо складання, ведення та надання документів встановленої форми, що містять відомості щодо результатів діяльності платника податку та його майнового положення і фіксують процес обчислення податку, а також суму, що підлягає сплаті в бюджет.
Левицька С.О.	звітність підприємства щодо основних податків та обов'язкових платежів до бюджету чи позабюджетних фондів. Звітні дані базуються на даних бухгалтерського обліку з відповідним коригуванням в рамках податкового законодавства.
Свідерський Д.Є.	податкова звітність відображає методичні рекомендації розрахунків з бюджетом за відповідним видом оподаткування і складається за даними податкового обліку.
Чабанюк О.М., Мединська Т.В.	це звітність до органів податкової служби щодо господарської діяльності підприємства, завдяки якій сплачуються податки і збори

Аналізуючи надані авторами визначення основного змісту самого поняття податкової звітності, необхідно зазначити, що саме у працях науковців узагальнюючим її критерієм є відтворення зобов'язань щодо розрахунків з бюджетом до фіскальних органів. Деякі автори у формулюванні терміна деталізують саме форми податкової звітності (звіти, декларації, розрахунки) або суб'єктів, що її формують (податкові агенти, платники).

Також у податковій звітності використовуються часто важливі показники як: валові витрати, прибуток (збиток) діяльності підприємства, валовий дохід, амортизація[31]. Загальний список загальнодержавних та

місцевих зборів та податків, що мусить сплачувати суб'єкт господарської діяльності розшифровуються нижче у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 - Склад податків, що сплачує підприємство чи організація

Загальнодержавні	Місцеві
1	2
Податок на прибуток	Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки
Податок з доходів фізичних осіб	Єдиний податок
Податок на додану вартість	Транспортний податок
Акцизний податок	Туристичний збір
Екологічний податок	Плата за землю
Рентна плата	Збір за місця для паркування транспортних засобів
Мито	

Податкова звітність виконується шляхом подачі спеціальної документації платником податку, іншими словами документів, у яких наводиться інформація щодо сплати і обчислення податку та власне сам процес сплати та нарахування зборів і податків.

Основна особливість даної документації показується в тому, що саме в її структурі не присутні спеціалізовані податкові первинні документи, адже підставою задля здійснення саме податкового обліку є, загалом, первинна бухгалтерська документація, що фіксує факт виконання господарської операції. Іншими словами, всі інші відомості не завжди можуть бути саме основним предметом податкової документації, а тому податкові органи не мають прав вимагати лише від платника податків подання розгорнутої податкової документації аж до початку термінів звітності[44].

1.2 Податкові доктрини та процедури формування елементів податкової звітності

Правила податкового, а також бухгалтерського обліку регулюють діяльність суб'єктів господарювання.

Податковий облік є важливою частиною податкового процесу. Важливою метою податкового обліку є відображення саме податкових зобов'язань платника податків таким способом, як складання та подання податкової звітності[25].

Починаючи з 1997 року податковий облік використовується платниками податків як відокремлена система обліку, саме тоді були важливі зміни до податкового законодавства України стосовно реформування методики та методології побудови бухгалтерського обліку в організаціях та на підприємствах та вилучення податкового обліку до окремої системи обліку. Саме завдяки змінам, що сталися протягом 1997 році в податковому лексиконі з'явилися нові терміни, такі як «податковий кредит», «валовий дохід», «податкове зобов'язання», «валові витрати», та визначено порядок їх відображення згідно з правилами обліку щодо податку на прибуток, а також податку на додану вартість в компаніях, на підприємствах чи організаціях.

Основною причиною відокремлення податкового обліку від інших систем є те, що його основна мета — визначені суми податків, яку потрібно заплатити[17].

Сьогодні в Україні відсутнє законодавче врегулювання поняття «податковий облік». Кодекс України щодо адміністративних порушень є єдиним законодавчим документом, який непрямим чином регулює обов'язок платників податків організувати податковий облік. Стаття 163 Кодексу передбачає адміністративну відповідальність саме платників податків у випадках, якщо вони зовсім не ведуть податковий облік або порушують порядок його ведення.

ПКУ визначає основні принципи, які використовуються в системі податкової звітності, і регулює сам процес формування та подання податкової звітності в Україні. Серед них:

- на час введення податків повинні бути визначені наступні елементи: податковий період, об'єкт податку, порядок обчислення податку, платник податку, база податку, ставка податку, термін і сам порядок сплати податку, а

також термін і порядок розкриття звітності стосовно обчислення та сплату податків(ст.7 ПКУ);

- абсолютно усі платники податків зобов'язанні: складати звітність, яка стосується сплати та обчислення зборів та податків; вести в установленому законом порядку облік доходів, витрат, вчасно подавати до контролюючих органів встановленому податковим та митним законодавством порядку звітність, декларації та інші документи, що часто пов'язані з сплатою та обчисленням зборів та податків(ст. 16 ПКУ);

- квартальна чи річна фінансова звітність (лише крім малих підприємств) подається саме платником податку на прибуток спільно з податковою декларацією (ст. 46 ПКУ);

- відповідно до ПКУ всі юридичні особи та постійні представництва нерезидентів, що визначено саме платниками податків, а також їх посадові особи несуть відповідальність щодо порушення порядку заповнення документів або неподання податкової звітності, надання недостовірної інформації, яка наведена у зазначених документах, порушення термінів їх подання контролюючим органам(ст.47 ПКУ);

- податкова декларація подається виключно у встановлені ПКУ строки за звітний період до органу державної фіскальної служби, на обліку в якому перебуває платник податків. Також сам платник податків зобов'язаний кожного звітного періоду згідно з ПКУ подавати податкові декларації (ст. 49 ПКУ);

- податкова декларація складається за затвердженою формою. Саме форма податкової декларації має містити потрібні реквізити і відповідати та нормам відповідних збору та податку. Податкова звітність, сформована з порушенням норм не може вважатися податковою декларацією (ст. 48 ПКУ);

- коли платник податків сам виявив помилки у своїй попередній податковій декларації (лише крім митної декларації або обмежень, визначених ст. 50), платник мусить надіслати вже уточнюючий розрахунок

щодо податкової декларації за формою, яка була чинною на час подання уточню розрахунку (ст. 50);

- платник податку або податковий агент мусить подавати у терміни сам податковий розрахунок суми доходу, який нарахований та сплачений самостійно платником податків і суми податку, які нараховано та утримано з них органом ДФС за місцем свого обліку у терміни, які є встановлені ПКУ задля податкового кварталу (ст. 51).

В цілому можна дійти висновку щодо певного визначення податкової звітності, яка являє собою підсумкову стадію здійснення податкового обов'язку та встановлює певну сукупність дій платника податків з обчислення зборів та податків, а також формування та подання документів, встановлених законодавством, відповідно, до контролюючого органу. Дане застосування однозначного тлумачення та застосування терміна податкова звітність підсобляє посиленню головних засад законодавства стосовно сплати всіх зборів та податків[42].

Загалом в українському податковому законодавстві відсутні принципи ведення податкового обліку. Окремі принципи організації та податкової звітності на підприємстві[11]:

1. Принцип систематичності. Даний принцип виконується шляхом безупинного відображення операцій, що виконує підприємство, шляхом формування податкових реєстрів, первинних документів та податкової звітності. Даний процес реалізовується безперервно, адже підприємство не може допускати помилок в даних документах та правильно розраховувати самі податкові зобов'язання.

Суттєві порушення керівниками або іншими посадовими особами установ, підприємств, організацій визначуваний законом самого порядку ведення податкового обліку або відсутність самого податкового обліку на підприємстві несе за собою нарахування штрафу у сумі від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Також у разі повторного

порушення впродовж року передбачено накладення повторного штрафу у розмірі від десяти до п'ятнадцяти НМДГ.

2. Принцип обов'язковості. Виконання цього принципу відбувається у тому, що усі платники податків мають обов'язково вести податковий облік та формувати податкову звітність, лише якщо вони не звільняються від даного обов'язку погодженим рішенням органів виконавчої влади. Основним прикладом реалізації даного принципу, є норма, що передбачає потребу подання звітності платником податку, у всіх випадках, навіть коли відсутні самі податкові зобов'язання.

3. Принцип періодичності завбачає змогу розподілу діяльності компанії, підприємства, організації на конкретні періоди часу заради формування та подання податкової звітності. Платник податкових зобов'язань подає податкову звітність до податкових органів лише в періоди визначені нормативно-правовими актами. В ПКУ є певні неточності щодо подання звітності.

4. Принцип хронологічності. Прикладом реалізації даного принципу є потреба відображення операцій підприємства, організації в податкових регістрах лише в тій послідовності, в якій операції були реалізовані підприємством.

5. Принцип достовірності і точності. Інформація, що показується у первинних документах, податковій звітності чи податкових регістрах має носити достовірний та точний характер. Відхилення від встановлених правил може призвести до неприйняття податкової звітності до здійснення позапланової податкової перевірки в організації чи на підприємстві, якщо всі дані камеральної перевірки свідчатимуть про допущені підприємством, організацією помилки.

Несвоєчасне чи взагалі неподання подання підприємством декларацій про доходи або включення до декларацій недостовірних даних, неналежне чи взагалі неведення обліку доходів і витрат, відповідно до закону України

встановлено обов'язкову для всіх форму обліку, несе за собою попередження чи накладення штрафу у величині від трьох до восьми НМДГ.

6. Принцип законності. Підприємство має дотримуватися законодавчих актів, користуватися своїми правами та виконувати свої обов'язки на час здійснення податкового обліку.

7. Принцип своєчасності. Для оплати самої суми податкових зобов'язань платника податків, потрібно скласти податкову декларацію. У встановлених законом термінах платники податків повинні надавати податкову звітність. У разі не виконання даного принципу податковим органам необхідно самостійно сформувати суму податкових зобов'язань платника, а також нарахувати штрафні санкції.

8. Принцип гнучкості. Сам податкового обліку підприємства повинен бути готовий щодо зміни податкового законодавства та гнучкою, щоб швидко вступити до змін.

9. Принцип конфіденційності. Дані, які отримані в процесі податкового обліку, упорядковуються у податковій звітності та передаються до податкових органів для перевірки. Однак, при цьому, інформація зазначена у податковій звітності не має тиражуватися або відкриватись іншим платникам податків.

10. Принцип відповідальності. На час ведення податкового обліку виникають ситуації, коли платник податку зменшує суму податкових зобов'язань чи взагалі не подає податкову звітність. Саме тоді застосовуються такі види відповідальності: фінансова, адміністративна, кримінальна.

Сучасна податкова звітність систематизуються за певними ознаками: за критерієм звітування, залежно від строків подання, періодичності, ступеня узагальнення (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 - Класифікація форм податкової звітності підприємства

Класифікаційна ознака	Вид звітності	Характеристика
1	2	3
Періодичність складання	Місячна, квартальна, піврічна, дев'ятимісячна, річна	Подається відповідно раз у місяць, квартал, півроку, дев'ять місяців, рік
Строк подання	Поточна	Місяць, квартал, півріччя, 9 місяців
	Річна	Результати роботи за рік
За критерієм звітування	Звітна	У разі подання за термінами, передбаченими для відповідного звітного періоду
	Звітна нова	У разі, коли протягом терміну подання платник подав звітну декларацію та виявив помилки будь-якого змісту, які він має право виправити до встановленого терміну подання звітності
	Уточнююча	Коли подається декларація з виправленими помилками після останнього терміну подання для відповідного звітного періоду
Рівень спеціалізації	Загальна	Охоплює всі сторони діяльності
	Спеціалізована	Охоплює тільки певний вид діяльності
Ступінь узагальнення	Індивідуальна	Однієї юридичної особи
	Консолідована	Юридичної особи та дочірніх підприємств
За формою подання	Паперова	Податкова звітність подається на непошкодженому паперовому носії формату А4, який заповнюється машинописним текстом чи друкованими літерами без помарок, закреслень, виправлень і уточнень
	Електронна	В електронній формі — у порядку підготовки і подання податкових документів в електронному вигляді засобами телекомунікаційного зв'язку, встановленому центральним органом ДПС

Продовження таблиці 1.3

1	2	3
За способом подання	Подається особисто	Особисто платником податків або уповноваженою на це особою
	Поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення	Платник податку зобов'язаний здійснити таке відправлення на адресу відповідного органу державної податкової служби не пізніше ніж за 5 днів до закінчення граничного строку подання податкової декларації (п. 49,5 ПКУ)
	Засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів щодо електронного документообігу та цифрового підпису	Платник податку зобов'язаний здійснити таке відправлення на адресу відповідного органу державної податкової служби не пізніше закінчення останньої години дня, в якому спливає такий граничний строк (п.49.5 ПКУ)

Загалом, податкова декларація, що подається вперше на протязі звітного періоду, містить статус «Звітна». Коли платник податків сам виявляв помилки, які містяться в раніше поданій податковій декларації, платник може відповідно до закону надати нову декларацію, але вже з правильними показниками. Коли нова декларація подається уже по закінченню звітного податкового періоду, тоді вона містить статус «Звітна нова».

Протягом 1095 днів сам платник податків може виправляти помилки в податкових деклараціях[39].

Якщо помилки виправляються після завершення основного звітного податкового періоду, тоді платник податків задля виправлення помилок надає уточнюючий розрахунок щодо податкової декларації чи показує уточнені показники в організації податкової декларації вже іншого податкового періоду.

Коли платник податку виправляє помилки, що привели до недоплати саме податкового зобов'язання, платник зобов'язаний сплатити штраф у сумі 3% від розміру недоплати. Правки помилок через податкову декларацію

майбутніх податкових періодів змушує платника податків опалити штраф у розмірі 5% від недоплати[28].

Податкова декларація є неодмінною частиною процесу адміністрування, оскільки в ній реалізується елемент звітності до контролюючих органів.

Складаються та подаються саме податкові декларації контролюючому органу впродовж строку, який починається з наступного дня, що настає за крайнім днем звітного періоду, в строки, визначені законодавчо. Основні форми податкової звітності за головними податками систематизовано у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 - Перелік форм податкової звітності за основними податками

Податковий період	Термін подання податкової звітності	Термін сплати податків(зборів)
1	2	3
<i>Податкова декларація з податку на прибуток підприємства</i>		
Квартал	Протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу (півріччя)	Протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації
Рік	Протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року	
<i>Податкова декларація з податку на додану вартість</i>		
Місяць	протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного місяця	Протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації
Квартал	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу (півріччя)	
<i>Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку</i>		
Квартал	протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу (півріччя)	Під час виплати оподаткованого доходу єдиним платіжним документом
<i>Податкова декларація з акцизного податку</i>		
Місяць	Протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного місяця	Протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання податкової декларації
<i>Податкова декларація із земельного податку</i>		

Продовження таблиці 1.4

Рік	до 20 лютого	Рівними частками за місцезнаходженням земельної ділянки за податковий період, який дорівнює календарному місяцю, щомісяця протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця
Місяць	Протягом 20 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного періоду	
<i>Єдиний податок: четверта група платників</i>		
Рік	до 1 лютого	Щомісяця протягом 30 календарних ДНІВ, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця, у розмірі третини суми податку, визначеної на кожний квартал від річної суми податку, у таких розмірах: I, II квартал - 10%; III - 50% : IV-30%

Саме для подання податкової звітності платник може вибрати один із трьох доступних способів: особисто або через уповноважену особу, поштою, але з описом вкладення та обов'язково з повідомленням про вручення, електронною поштою, але з умовою обов'язкової реєстрації електронного підпису підзвітних осіб[36].

Це рішення має на меті покращити адміністрування податків шляхом оптимізації документообігу та враховуючи технічні можливості відповідних платників.

Даний процес упровадження електронної звітності в систему оподаткування має численні переваги для ДФС та платників податків. Однак виникає значна кількість проблемних питань, що потребують нагального вирішення.

Таблиця 1.5 - Переваги та недоліки процесу впровадження електронної звітності в оподаткуванні

Переваги	Недоліки
1	2
- економія робочого часу, можливість платникам своєчасно і зручно звітувати в усі контролюючі державні органи; - заощадження коштів на	- соціально-психологічні фактори; - потреба додаткових фінансових вкладень у процес автоматизації електронної звітності;

<p>придбання бланків звітних документів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - можливість для платника відстежувати рух свого звіту на шляху до податкової; - проведення автоматичної перевірки підготовлених документів на наявність арифметичних помилок та описок, - оперативне оновлення форматів подання документів в електронному вигляді за допомогою телекомунікаційних каналів зв'язку; - конфіденційність інформації та зниження впливу людського фактору; - оперативність оброблення одержаної інформації 	<ul style="list-style-type: none"> - необхідність у доступі до мережі Інтернет, який є платним; - проблеми у провайдера Інтернету; - необхідність платного придбання програмного забезпечення для відправлення електронної податкової звітності; - необхідність купувати за власні кошти електронні ключі в Акредитованих Центрах Сертифікації Ключів (АЦСК) для подання електронної податкової звітності
--	---

Отже, сама електронна система подачі податкової звітності містить переваги та недоліки, але забезпечує тісну взаємодію платників податків та фіскальних органів.

Переглядаючи перелік переваг і недоліків електронної звітності, слід зробити висновок, що електронна звітність насамперед економить час, а основним джерелом недоліків є деякі технічні проблеми[32].

Враховуючи пришвидшення економічних операцій кожного дня, електронна звітність є значною вимогою побудови обліку та необхідністю часу. За час високого рівня технічної бази, а також програмного обслуговування переваг використання системи самої подачі податкової звітності саме в електронному вигляді буде більше, ніж її недоліків.

В цілому, податкова звітність надає її користувачам інформацію стосовно обчислення податкових зобов'язань, достовірність застосування податкової бази, методики її обчислення та правового регулювання заборгованості платника податків. Податкова звітність розкриває становище зобов'язань підприємства стосовно обчислення та сплати податків, зборів та обов'язкових платежів[20].

Така звітність надається позабюджетним фондам, однак основним її користувачем є саме органи податкової служби та надається їм у встановлені

строки за звітний період. Однак терміни подачі звітності визначаються окремо для кожного податку. Терміни подання податкової звітності продовжуються з підстав, які передбачених податковим законодавством.

Надання податкової звітності саме в електронному вигляді є критичним кроком у налагодженні партнерських стосунків та взаєморозумінні поміж платниками податків та контролюючим органом.

Використання сучасних електронних комунікацій та неминучість їх використання у загальноекономічних процесах дозволяють істотно спростити документообіг, оптимізувати виробничі процеси та постійно покращувати методи прийняття управлінських рішень. Застосування цих методів в організації самих відносин між державою та платником дозволяє мінімізувати вплив саме фіскальних органів на платника податків при визначенні самого податкового зобов'язання у податковій звітності.

Інформація, представлена у фінансових звітах, є важливою для користувачів завдяки якісним характеристикам, головними з яких є: доречність, зрозумілість, своєчасність, порівнянність та достовірність[48].

1.3 Оцінка фінансово-господарської діяльності ТДВ «Хмельницькзалізобетон» та діагностика податкової політики розрахунків з бюджетом щодо податків

Підприємство «Хмельницькзалізобетон» являє собою підприємство, що виробляє залізобетонні, а також столярні вироби, реалізує бетони та розчини, активно будує нерухомість та приймає та виконує індивідуальні замовлення.

Юридична форма компанії це товариство з додатковою відповідальністю. Свою виробничу діяльність підприємство розпочало 1956 року.

ТДВ «Хмельницькзалізобетон» знаходиться за такою адресою: Хмельницький, вул. Чорновола, буд. 31, 29010.

Свою історію завод почав далекого 1956 року і по теперішній день завод відомий абсолютно на всіх теренах нашої України, саме як виробник залізобетонних виробів, а також конструкцій. На сьогодні «Хмельницькзалізобетон» являє собою підприємство, на якому зайнято близько 450 працюючих. Завод стало розвивається та дає змогу забезпечити високий рівень споживчих характеристик продукції[11].

ТДВ «Хмельницькзалізобетон» активно тримає курс на реалізацію нових, прогресивних технологій, покращення облікових, управлінських та виробничих процесів. Важливим суттєвим досягненням у 2008 році стало на підприємстві впровадження екструдерної технології виконання попередньо напружених плит перекриття за фінською технологією фірми ELEMATIC.

Також з кінця 2011 року, ТДВ «Хмельницькзалізобетон» приступило до значного випуску багатопустотних плит перекриття довжиною до 12580 мм та висотою 320 мм.. В 2013р.-2014 р. на підприємстві запущено виконання перемичок та попередньо-напружених паль на новій лінії німецького виробництва «Weiller», а також змонтовано додатковий екструдер задля виробництва плит пустотного настилу шириною 1,2 м. і 1,5 м[11].

Вже в 2014 р. на ТДВ «Хмельницькзалізобетон» було самостійно виготовлено, а також введено в експлуатацію власну установку для складання блоків стін підвалів. Підприємство не зупиняється на досягнутому та діяльність ТДВ «Хмельницькзалізобетон» спрямована на забезпечення найвищої якості продукції та якісного вдоволення потреб споживача.

ТДВ «Хмельницькзалізобетон» завжди велику увагу приділяє функціонуванню лабораторії та відділу технічного контролю, поліпшенню та розширенню їх діяльності саме в напрямку проведення відповідного випробувань матеріалів та контролю готової продукції та напівфабрикатів. З початку функціонування підприємства якість продукції підтверджувалась сертифікатами відповідності на продукцію[36].

ТДВ «Хмельницькзалізобетон» відноситься до тих підприємств, що власною діяльністю творять історію. Заводська продукція залізобетонних, а

також бетонних конструкцій завжди постачалась на будівництво адміністративних будівель, промислових гігантів, лікарень та освітніх закладів, житлових кварталів не лише обласного центру, але й для будівництва об'єктів у різних населених пунктах області, а також в різні регіони та закордон.

Фінансово-економічний аналіз підприємства, організації виконується задля визначення головних показників самої діяльності суб'єкта господарювання та задля характеристики нинішнього стану компанії з кожного окремого аспекту[11].

Дані аналізу мають вирішальне значення для процесу прийняття бізнес-рішень працівниками засновниками, фінансового відділу підприємства, постачальниками, клієнтами, інвесторами, банками та іншими сторонами.

Головні показники фінансово-економічного стану можна розділити на наступні напрямки об'єктів залежно від оцінки[10]:

- аналіз фінансової стійкості;
- аналіз платоспроможності;
- аналіз прибутковості;
- аналіз ділової активності.

Слід розглянути ключові показники окремо кожного з вище наведених показників, розраховані відповідно до даних фінансової звітності ТДВ «Хмельницькзалізобетон» за період 2020-2022 років.

Таблиця 1.6 - Показники платоспроможності ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках

Показник	Роки			Абсолютний приріст		Темп зростання	
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2021/2020	2022/2021
1	2	3	4	5	6	7	8
Поточні активи, тис грн.	238650	331216	307952	92566	-23264	138,787	92,976
Поточні зобов'язання, тис грн.	46 031	101 109	77 792	55078	-23317	219,654	76,939

1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий оборотний капітал, тис грн.	192 619	230 107	230 160	37488	53	119,462	100,023
Коефіцієнт поточної ліквідності	5,185	3,276	3,959	-1,909	0,683	63,184	120,844
Коефіцієнт швидкої ліквідності	3,355	1,969	1,934	-1,386	-0,035	58,680	98,222
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,364	0,222	0,040	-0,142	-0,182	60,931	17,863

Показники платоспроможності показують наскільки добре підприємство може погасити своє зобов'язання протягом короткого періоду часу, показуючи кількість активів компанії з зобов'язаннями різного рівня ліквідності. Динаміка показників платоспроможності для ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках розрахована та наочно відображена на рисунку 1.1.

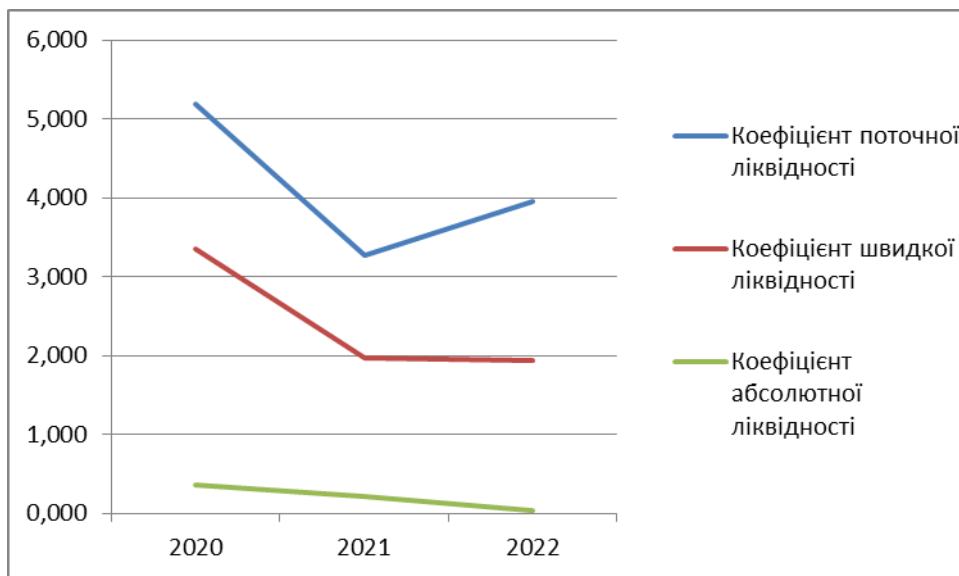

Рис. 1.1 - Показники платоспроможності ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках

Допустиме значення для коефіцієнта поточної ліквідності знаходиться у межах 1,5 – 2,0, іншими словами для ТДВ «Хмельницькзалізобетон» варто робити висновок про не задовільний рівень поточної ліквідності. Швидка

ліквідність має знаходитися на рівні 0,7 – 1,5. Щодо цього показника задовільне значення не спостерігається на протязі досліджуваного періоду. Показник абсолютної ліквідності здебільшого прийнято порівнювати із нормою у 0,2, з чого варто зробити висновок, що поки що підприємство не забезпечене достатньою кількістю найбільш ліквідних активів, тобто грошовими коштами, однак в 2021 році значення показника було прийнятне.

Загалом фінансова стійкість підприємства, організації в основному розкривається показниками співвідношення власних коштів підприємства, організації та позикових, іншими словами загалом показує залежність діяльності компанії щодо зовнішніх джерел фінансування. Розраховані основні показники фінансової стійкості для ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 років відображені в таблиці 1.7 та на рисунку 1.2.

Таблиця 1.7 - Показники фінансової стійкості ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках

Показник	Роки			Абсолютний приріст		Темп зростання	
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2021/2020	2022/2021
1	2	3	4	5	6	7	8
Позиковий капітал	52 198	101 109	77 792	48 911	-23 317	193,703	76,939
Власний капітал	342603	416533	441768	73 930	25 235	121,579	106,058
Коефіцієнт фінансування	0,152	0,243	0,176	0,090	-0,067	159,323	72,544
Коефіцієнт автономії	0,868	0,805	0,850	-0,063	0,046	92,727	105,667
Коефіцієнт маневриності власного капіталу	0,544	0,553	0,521	0,008	-0,031	101,505	94,309
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами	0,781	0,695	0,748	-0,087	0,053	88,919	107,579

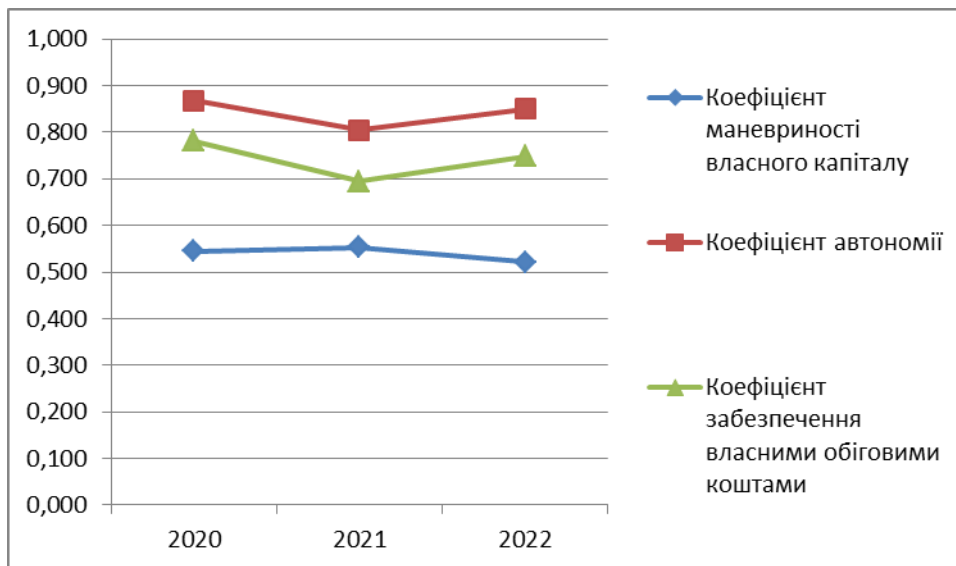

Рис. 1.2 - Показники фінансової стійкості ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках

Коефіцієнт автономії, який обчислюється відношенням власного капіталу до вартості майна і має бути на рівні 0,4 – 0,6. З рисунку 1.2 та таблиці 1.7 видно, що для ТДВ «Хмельницькзалізобетон» характерним є переважно не значне перевершування позикового капіталу над власним. Нормативне значення коефіцієнта маневреності власного капіталу прийнято брати на рівні 0,4 – 0,6. Для ТДВ «Хмельницькзалізобетон» за 2020-2022 роки даний показник показав динаміку до спаду, однак в межах нормативного значення, що свідчить про покращення гнучкості капіталу у забезпеченні діяльності підприємства. Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами відображає наявність обігових коштів підприємства, організації для забезпечення фінансової стійкості, іншими словами – співвідношення власного обігового капіталу до поточних активів. З рисунку 1.2 видно, що даний показник для ТДВ «Хмельницькзалізобетон» показує динаміку до спаду, що означає про переважання власного обігового капіталу перед поточними активами, однак зменшення є негативним показником для підприємства[21].

Наступними варто розглянути показники ділової активності та прибутковості підприємства. Результати розрахунків показників обох груп наведені у таблицях 1.8 та 1.9 відповідно.

Таблиця 1.8 - Основні показники ділової активності ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках

Показник	Роки			Абсолютний приріст		Темп зростання	
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2021/2020	2022/2021
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт оборотності активів	2,436	2,450	1,873	0,014	-0,577	100,558	76,450
Тривалість обороту активів	149,827	148,995	194,894	-0,831	45,898	99,445	130,805
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	4,223	4,594	3,914	0,371	-0,679	108,786	85,212
Тривалість обороту дебіторської заборгованості	86,438	79,457	93,246	-6,981	13,789	91,924	117,354
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	12,630	8,667	9,292	-3,963	0,625	68,620	107,211
Тривалість обороту кредиторської заборгованості	28,899	42,114	39,282	13,216	-2,833	145,731	93,274
Коефіцієнт оборотності основних засобів	4,318	4,967	2,887	0,649	-2,080	115,020	58,129
Тривалість обороту основних засобів	84,528	73,490	126,426	-	11,038	86,941	172,032
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,697	1,948	1,306	0,251	-0,642	114,791	67,020
Тривалість обороту власного капіталу	215,090	187,375	279,582	-	27,715	87,115	149,210

Таблиця 1.9 - Показники прибутковості ТДВ «Хмельницькзалізобетон»
у 2020-2022 роках

Показник	Роки			Абсолютний приріст		Темп зростання	
	2020	2021	2022	2021-2020	2022-2021	2021/2020	2022/2021
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід	581386	811393	576737	230007	-234656	139,562	71,080
Собівартість реалізованої продукції	447561	635296	472386	187735	162910	141,946	74,357
Прибуток	133825	176097	104351	42272	-71746	131,588	59,258
Чистий прибуток	54486	77734	27429	23248	-50305	142,668	35,286
Рентабельність активів	0,138	0,150	0,053	0,012	-0,097	108,812	35,155
Рентабельність власного капіталу	0,159	0,187	0,062	0,028	-0,125	117,346	33,270
Рентабельність діяльності підприємства	0,122	0,122	0,058	0,001	-0,064	100,508	47,455
Рентабельність продукції	0,299	0,277	0,221	-0,022	-0,056	92,702	79,694
Рентабельність продажу	0,230	0,217	0,181	-0,013	-0,036	94,286	83,368
Рентабельність основних засобів	1,023	1,182	0,575	0,159	-0,607	115,576	48,630

Ділова активність компанії характеризується такими показниками як: коефіцієнт оборотності та термін обороту. Коефіцієнт оборотності відображає кількість виробничих циклів, які проходить певна категорія за певний період часу (рік). Термін обороту відображає відношення тривалості періоду до коефіцієнту оборотності. Відповідно до того, що саме показники ділової активності в міру розмаїття своєї природи не є спів вимірними, то для візуалізації було обрано показники оборотності кредиторської та дебіторської заборгованостей, оскільки їхнє співвідношення можна вважати показником стану платіжної дисципліни на підприємстві[34].

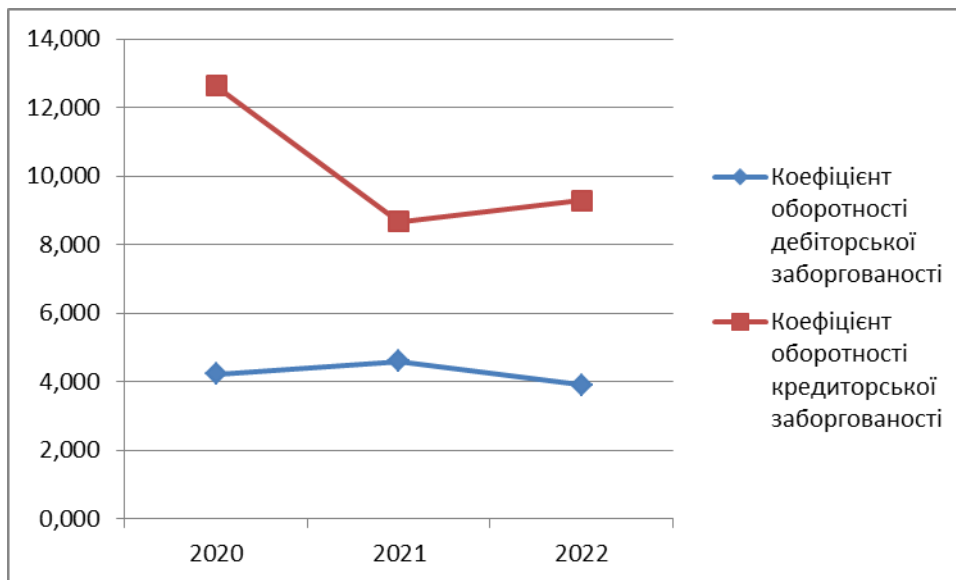

Рис. 1.3 – Коефіцієнти оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках

З даних рисунку 1.3 варто зробити висновок, що до 2019 року включно оборотність дебіторської заборгованості в 2021 році не суттєво зросла, а в 2022 році зменшилась, що вказує на меншу кількість розрахунків з споживачами, а кредиторська заборгованість в 2021 році зменшилась, однак досить суттєво, але в 2022 році зросла в половину, що свідчить про меншу кількість розрахунків зі постачальниками, при чому у цей період ТДВ «Хмельницькзалізобетон» частіше й швидше розраховувалось по своїм зобов'язанням, ніж отримувало погашення саме кредиторської заборгованості[33].

Дослідження прибутковості підприємства, організації проводиться на основі досить відносних показників співвідношення результативних показників діяльності (прибуток, чистий прибуток) до певних статей балансу. Іншими словами, дані показники показують, скільки гривень прибутку за рік було створено за рахунок вкладання у ті чи інші активи.

Основні показники прибутковості, результати розрахунків яких наведено на рисунку 1.4.

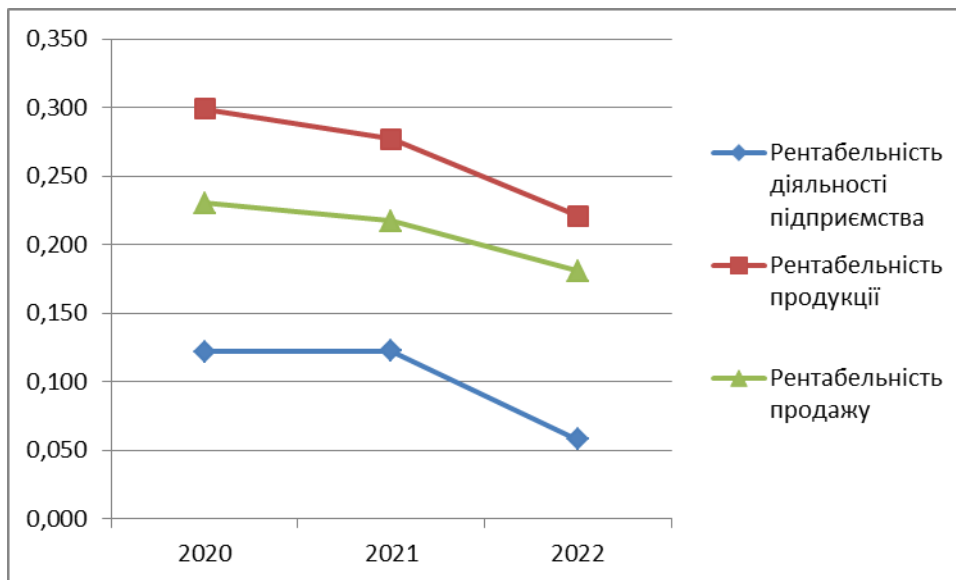

Рис. 1.4 – Основні показники прибутковості заборгованостей ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках

Протягом 2021 року спостерігалось значне збільшення доходу компанії, а в 2022 році дохід підприємства зменшився на досить суттєву суму і, відповідно, показники рентабельності характеризувалися динамікою збільшення в 2021 році та динамікою зменшення в 2022 році[41].

Для більш детального аналізу на графік було винесено показники прибутковості, які відображають ефективність діяльності загалом, адже характеризують, яка частка прибутку припадає на одну гривню саме чистого доходу від реалізації, собівартості реалізації та звичайного доходу від реалізації. У 2022 році одна гривня собівартості «створювала» 0,22 гривні прибутку, одна гривня доходу приносила 0,18 гривень прибутку, а одна гривня чистого доходу – 0,06 гривні чистого прибутку.

Отже, у результаті загального аналізу фінансово-економічного заборгованостей ТДВ «Хмельницькзалізобетон» у 2020-2022 роках було визначено, що саме рівень ліквідності активів підприємства являється задовільним, у динаміці показники фінансового стану відображають не значне зменшення самої частки власного капіталу компанії та високої гнучкості та маневреності, акумулювання ділової активності у 2022 році через погіршення саме платіжної дисципліни стосовно розрахунків з кредиторами та дебіторами, а також зменшення показників прибутковості. В

цілому варто зробити загальний висновок про цілком задовільний фінансово-економічний стан ТДВ «Хмельницькзаліобетон» з певними загрозами діяльності підприємства[12].

2 РЕАЛІЗАЦІЯ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ТДВ «ХМЕЛЬНИЦЬКЗАЛІЗОБЕТОН» ЗА УМОВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВОЇ ПАРАДИГМИ АДМІНІСТРУВАННЯ БІЗНЕСУ

2.1 Основні етапи формування податкової звітності підприємства ТДВ «Хмельницькзалізобетон»

Податкова система є основною складовою економіки будь-якої незалежної нації. Кожна країна має свою унікальну національну податкову систему. Теперішній етап розвитку має ефективне функціонування податкової системи нашої країни є важливою передумовою забезпечення стабільності економіки України[35].

1 січня 2011 р. набрав чинності кодифікований акт - Податковий кодекс України, що складається із норм, які покликані гармонізувати та охоплюють регулювання основних відносин у сфері оподаткування, відтоді суттєво змінюються принципи, правила, а також система оподаткування в Україні. Терміни «державна податкова справа» та «податкова система» застосовуються в дійсному Податковому кодексі України.

Податки – це безумовні та обов'язкові платежі платникам до бюджету відповідного рівня, які повідомляються на умовах та в порядку, що визначені Податковим кодексом України. На підставі законодавця, безумовність, обов'язковість, а також надходження до відповідного бюджету є трьома основними характеристиками податку, закріплені в першій редакції Кодексу. Збір, також відомий як платіж або внесок, являє собою неухильний платіж до відповідного бюджету, який відзначається з платіжних зборів за умовами отримання ними певних вигод, зокрема від дій, проведених саме державними органами та органами місцевого самоврядування чи іншими уповноваженими органами та іншими юридично значущими особами[40].

Під обліком і звітністю підприємств, організацій у податковій системі, в контексті ПКУ, варто розуміти складову самої системи бухгалтерського обліку підприємства, організації(підсистему бухгалтерського обліку), розраховану для забезпечення складання та управління інформацією, а також як здійснення таких функцій, як фінансове планування, регулювання, моніторинг розрахунків та оптимізація платежів, а також забезпечення дотримання самих податкових зобов'язань.

Зважаючи на те, що за умов самих змін податкового законодавства платникам податків часто стає важко самостійно організувати свій бухгалтерський процес та розробити методичку оподаткування, яка б враховувала специфіку їх діяльності, стосовно відсутності методичного забезпечення, послуг аудиту та важливе значення набувають ІТ-компанії для налагодження обліку в системі оподаткування підприємства, організації[28].

При виконанні завдання побудови дієвої системи обліку ТДВ «Хмельницькзалізобетон» з метою звітності та оподаткування основне значення належить створенню, тобто запровадження електронного документообігу, оновленню сучасних комп'ютерних програм, автоматизації обліку, а також окремого електронного сервісу для платників податків, здійснення якісної роботи з упровадження системи комп'ютерної обробки та приймання податкової звітності, власне розшифровок податкового кредиту та зобов'язань в розрізі контрагентів саме в електронному вигляді, що неабияк розширює можливості та збільшує швидкість, а також якість роботи бухгалтерів товариства. Нині вже створено і вдосконалюється на періодичній основі «Спеціалізоване клієнтське програмне забезпечення для створення та подання звітності до Єдиного вікна подання електронної звітності», «Електронний кабінет платника податків». За допомогою даних програм ТДВ «Хмельницькзалізобетон», як платник податку може[23]:

1. правильно заповнити та надіслати податкову звітність вже в електронному вигляді;
2. переглянути власні дані щодо стану самих розрахунків з бюджетом.

Безсумнівно, спроби максимальної інтеграції систем бухгалтерського оподаткування та обліку задля підвищення дієвості облікового процесу не мають призводити до порушення принципів, що регулюють функції та завдання будь-якої підсистеми. Спад трудомісткості облікових процедур не має служити суттєвим виправданням для зниження якості інформації та цілковитого задоволення інтересів одних користувачів фінансових даних за рахунок інших[26].

Актуальна якість інформації, яка надходить державній фіскальній службі з надання оподаткування, та фінансовий стан компанії залежать від дієвої системи підготовки облікових даних на рівні підприємства. Безсумнівно, правильна система обліку дозволяє оптимізувати податкові платежі та правильно уникнути фінансових санкцій податкових органів. Подальша реформа самої податкової системи України залежить від перевірки обліку, а також звітності суб'єктів підприємництва. Сама національна концепція розвитку обліку з оплати податків та податкової системи повинна ґрунтуватись виключно на принципах обов'язковості оподаткування, безперервності, прозорості, скорочення податків і зборів, гармонізації з системою обліку, їх стабільності та правової взаємної узгодженості податкової системи, ситуації та регулярності обліку, вартісного вимірювання, юридичної доказовості та збалансованості самих інтересів платників податків та держави. Крім того, необхідно таке удосконалення актуальної гармонізації обліку та оподаткування податку на прибуток підприємства[6]:

- вирішення розбіжностей стосовно витрат подвійного призначення та оподаткування безнадійної, а також сумнівної заборгованості. Саме при оподаткуванні доцільно включати до витрат операційної діяльності нараховану безнадійну заборгованість до суми списаного резерву сумнівних боргів;

- введення інноваційного та інвестиційного податкового кредиту з метою виконання інвестиційних проектів, заохочення впровадження актуальних заходів з енергозбереження тощо.

Обов'язок складання податкової звітності виникає у комерційних підприємців та організацій з миті безпосередньої реєстрації в єдиному державному реєстрі. Авансові розрахунки, декларації, пояснювальні записки, довідки - кожен документ складається в суворій відповідності до діючого законодавства України. Затверджені форми мають представлятися контролюючому органу до конкретної дати. Незначне відхилення становить серйозний ризик адміністративних санкцій. Тому оформленням документів повинен займатися кваліфікований фахівець[8].

На ТДВ «Хмельницькзалізобетон» команда досвідчених бухгалтерів, на протязі багатьох років займається веденням податкового обліку.

Обов'язки яких в себе включає[10]:

- підготовку звітів по місцевим податкам;
- складання податкових декларацій ;
- формування заяв на надання пільг щодо обов'язкових платежів;
- формування звітності до позабюджетних фондів;
- отримання консультацій щодо податкового права (за потреби);
- дотримання порядку ведення обліку;
- гарантувати перехід на більш вигідну систему оподаткування.

Головними орієнтирами складання податкової звітності є[12]:

- ГК України;
- ПК України;
- закони всіх рівнів влади;
- методичні рекомендації, а також локальні акти організації;
- акти державних виконавчих структур (листи, накази, роз'яснення

податкової інспекції та Мінфіну).

Паралельно розробляються графік подання звітності, правила обміну інформацією та схема взаємодії з контролюючими органами. Даний підхід надає змогу домогтися максимальної оперативності та уникнути прострочень в наданні документів (рис. 2.1).

I етап	Збір первинної інформації про актуальні факти фінансово-господарської діяльності та їх аналіз
II етап	Реєстрація первинної інформації в реєстрах аналітичного обліку та її узагальнення
III етап	Реєстрація узагальненої інформації в Головній книзі
IV етап	Підготовка інформації для складання звітності
V етап	Формування податкової звітності
VI етап	Розгляд, затвердження та надання звітності користувачем

Рис. 2.1 - Теперішні етапи складання податкової звітності підприємства

Відповідальність за правильний вибір способу подачі документів, форми, адекватність та повноту розрахунку лежить на плечах кваліфікованих бухгалтерів. Зважаючи на це, ТДВ «Хмельницькзалізобетон» гарантовано забезпечено захист від ризику штрафів, пропущення строків, претензій[17].

На етапі первинної підготовки податкової звітності застосовуються підсумкові дані господарського, управлінського та бухгалтерського обліку та ряд додаткових відомостей[21]:

- рішень про призначення керівного складу;
- статуту;
- листів, повідомлень про становлення на облік в позабюджетних фондах та органах статистики;
- заяви стосовно переходу на спеціальний режим оподаткування та виписки ЄДР;
- характеристика підприємницької, організаційної діяльності.

Надана інформація є фундаментальною, адже дає змогу ідентифікувати власне платника податків та оцінити його права на використання пільг чи застосування спеціальних систем оподаткування[23].

Під час безсередніх розрахунків бухгалтери ТДВ «Хмельницькзалізобетон» збирають інформацію такого типу:

- характеристика господарських операцій;

- загальний обсяг доходів, витрат на протязі звітного періоду;
- довідка щодо амортизаційних відрахувань;
- розмір фактичних виплат персоналу;
- розрахунок фонду заробітної плати;
- дані щодо дебіторської заборгованості;
- звіт щодо касових операцій тощо.

Відповідно до п. 46.2 ст. 46 ПКУ ТДВ «Хмельницькзалізобетон» як активний платник податку на прибуток спільно з податковою декларацією подає квартальну або річну фінансову звітність відповідно до порядку, відповідно, з урахуванням всіх вимог ст. 137 ПКУ передбаченим задля подання податкової декларації.

Фінансова звітність ТДВ «Хмельницькзалізобетон», яка формується та подається згідно з п. 46.2 ст. 46 ПКУ, є абсолютно невід'ємною частиною, а також додатком до податкової декларації з податку на прибуток[25].

2.2 Декларація про прибуток підприємства ТДВ «Хмельницькзалізобетон»: елементи, алгоритми формування та інформаційні джерела

Податок на прибуток підприємств являє собою прямий податок, який сплачують підприємства з прибутку, який отримано від реалізації продукції, нематеріальних активів, основних фондів, валютних цінностей, цінних паперів або інших видів фінансових ресурсів, а також матеріальних цінностей та прибутку від роялті, орендних операцій, позареалізаційних операцій.

Податок на прибуток у світовій практиці є основною частиною бюджету. Підприємство являється платником податку на прибуток, оскільки воно здійснює діяльність, спрямовану на отримання чистого прибутку[31].

Сам податок на прибуток містить широкі можливості для стимулювання та регулювання підприємницької діяльності та важливе

фіскальне значення. Через податок на прибуток можна регулювати такі процеси[33]:

- розподіл прибутку (накопичення або споживання);
- вибір правової форми організації бізнесу;
- розподіл матеріальних та трудових ресурсів серед окремих сфер господарської діяльності;
- вибір методів фінансування інвестицій (залучення позичкових коштів чи самофінансування);
- управління темпів економічного зростання на макrorівні;
- розподіл та перерозподіл ВВП.

На сьогодні сам податок на прибуток підприємств являє собою один із найважливіших прямих податків у податковій системі України. Даний податок має подвійну природу: з одного боку, як частина податкової системи, він являє собою специфічну форму виробничих відносин, що становить її суспільний, а з іншого боку, він є складовою національного доходу держави[35].

Податкова реформа в Україні суттєво змінила порядок самого оподаткування податком на прибуток підприємств, яке суттєво вплинуло на функціонування та фіскальне значення цього податку. Отже, основною зміною механізму оподаткування прибутку стало застосування нового принципу обчислення податку на прибуток, який розраховується на основі фінансового результату (згідно з національними П(С)БО або МСФЗ), та коригується на податкові різниці. За останні роки ставка самого податку на прибуток є незмінною (18%) і залишається однією із найнижчих у Європі.

У процесі економічного розвитку суспільства спостерігається тенденція до спаду фіскальної ролі податку на прибуток. Досліджуючи ставку податку на прибуток організацій, підприємств в Україні, варто зробити висновок, що вона є досить низькою, порівняно із іншими країнами. Проте сама по собі низька ставка податку не гарантує сприятливого бізнес-середовища. Тому Україні, зокрема відповідним органам та уряду, варто

звернути увагу не тільки на номінальне зменшення податкового навантаження, але також використати ставку як вагомий механізм для збільшення привабливості країни методом гармонізації податкового та бухгалтерського обліку щодо податку на прибуток організацій, підприємств, покращення рівня податкової культури платників, мінімізації розриву між нормативною та ефективною ставкою податку, зменшення рівня вагомого ухилення від сплати податків[1].

В результаті проведення податкової реформи зазнав суттєвих змін порядок справляння податку на прибуток організацій, підприємств, що призвело до його узгодження з континентальною (європейською) моделлю, яка використовується в країнах європейського простору. Наразі в Україні фокус реформування механізму самого оподаткування податком на прибуток підприємств зміщується з суто фіскальної системи на стимулюючу систему оподаткування підприємств[3].

Звітними або податковими періодами для податку на прибуток організацій, підприємств є відповідно календарні квартал, півріччя, три квартали, рік. Сама декларація розраховується наростаючим підсумком.

Перш за все, слід зазначити, що абсолютно всі платники податку на прибуток мусять подавати річну декларацію в єдиний строк. Допустимі строки складання та подання декларації до відповідних контролюючих органів сформовано ст. 49 Податкового кодексу.

Платники даних на прибуток використовують актуальні дані бухгалтерського обліку, а також фінансової звітності для обчислення об'єкта оподаткування, включаючи доходи, витрати та фінансовий результат до оподаткування[4].

Відповідальні платники податку, що відповідно до Закону про бухгалтерський облік використовують МСФЗ, здійснюють бухгалтерський облік доходів і витрат, а також визначають об'єкт оподаткування стосовно податку на прибуток відповідно до стандартів, враховуючи актуальні положення Податкового кодексу.

Річний чистий дохід від будь-якої діяльності, який визначений правилами обліку, включає фінансові доходи, виручку від реалізації продукції (товарів, послуг) та інші операційні доходи, інші доходи[5].

Об'єктом оподаткування являється прибуток, отриманий з джерел походження з України або за її межами, що визначається шляхом коригування на порівняльні різниці, що виникають від фінансового результату до оподаткування, визначеного у фінансовій звітності організації, підприємства згідно з НПБО або МСФЗ[9].

Компанія самостійно обирає комбінацію групування витрат для потреб управління, обліку тощо, виходячи з даних бухгалтерського обліку.

Витрати в ПКУ класифіковані за видами діяльності, що дозволяє провести певні паралелі між положеннями ПКУ та П(С)БО 16 «Витрати» (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 - Співвідношення бухгалтерських і податкових статей витрат

Стаття витрат згідно з ПКУ	Рядок податкової декларації	Однорічний рядок звіту про фінансові результати
Собівартість придбаних (виготовлених) та реалізованих товарів (робіт, послуг)	05.1	2050
Адміністративні витрати	06.1	2130
Витрати на збут	06.2	2150
Фінансові витрати	06.3	2250
Інші витрати звичайної діяльності та інші операційні витрати	06.4 ІВ	2180, 2270

Однак однакові назви не означають порівнянність даних витрат і змогу їх прямого перенесення, оскільки всі витрати потребують детального аналізу перед включенням до податкової декларації[12].

Одним із напрямів реформування податкової політики, що триває в Україні, є реформа прямого оподаткування майна та доходів платників податків. Особливу увагу приділено оподаткуванню прибутку підприємств,

адже саме прибуток має значний вплив на розвиток самих суб'єктів господарювання та бюджету країни. Отже, реформаторські заходи мають, з одного боку, забезпечити баланс актуальних інтересів платників податків та держави, а з іншого - стимулювати всіх суб'єктів господарювання до підприємницької діяльності та добровільної сплати податків.

Незабаром після прийняття Податкового кодексу України здійснено реформування методологічних засад визначення об'єкта оподаткування податком на прибуток. Вирішення даних питань у ПКУ досягнуто шляхом приведення правил оподаткування податком на прибуток у відповідність з нормативною базою обліку, яка ґрунтується на міжнародних стандартах. Утворення самої податкової системи в цілому і виявлення кожного податку завбачає визначення обов'язкових елементів: об'єкт та платник податку, база оподаткування, строк і порядок сплати, податковий період, ставка податку, порядок обчислення податку. Об'єкт оподаткування має вагомим значенням для виконання регулювальної та фіскальної функцій податку, адже саме регулююча функція завбачає визначення напрямів певного впливу податків на його платників та інструментів, з допомогою яких держава посилює або зменшує такий вплив, іншими словами скоригувати його в потрібному напрямі. Загалом, вдосконалення кожного податку має спочатку передбачати прийняття неквапливого рішення стосовно об'єкта оподаткування[17].

Ознайомившись із нововведеннями самої податкової звітності з податку на прибуток організації, підприємства, можна діяти висновку, що тепер у декларації міститься більше довідкової інформації, необхідної для ефективного контролю зі сторони податкових органів за діяльністю суб'єктів господарювання. Дещо зменшилась кількість додатків, а це означає, що певна форма податкової звітності може сприяти скороченню платниками часу на її формування та ведення, адже основні показники декларації заповнюються з огляду на показники фінансової звітності. Саме тому кроки до спрощення декларування та зменшення кількості вкладень є бажаними.

2.3 Податкова декларація на додану вартість підприємства ТДВ «Хмельницькзалізобетон» та електрона система адміністрування

Задля правильної організації обліку розрахунків організації, компанії, підприємства з бюджетом надзвичайно важливо своєчасно та повною мірою документально оформляти всі операції, які пов'язані з нарахуванням податків, адже лише на підставі реальних документів організація чи підприємство може вірно нарахувати базу оподаткування компанії. Сам податок на додану вартість являється одним із податків, що складають загалом дохідну частину державного бюджету України. ПДВ є формою вилучення до бюджету значної частини доданої вартості, сформованої на всіх стадіях процесу обігу та виробництва, і спричинений різницею між вартістю реалізованої продукції або товарів, а також вартістю матеріальних витрат, які віднесені на витрати обігу та виробництва.

Облік ПДВ регулюється Податковим кодексом України. Цим документом визначаються об'єкти оподаткування, платники податку, ставки податку, порядок його обчислення, а також сплати у розділі V «Податок на додану вартість» [19].

Обчислення податку на додану вартість потребують заповнення певних податкових документів, послідовний рух яких наведений на рис. 2.2. У цю послідовність входять такі податкові документи, як податкова накладна, єдиний реєстр податкових накладних, реєстр отриманих та виданих податкових накладних та сама податкова декларація з ПДВ. Точний порядок ведення зазначених документів затверджений законодавчо. Процес розрахунку податку з ПДВ можна проводити в чотири етапи, виходячи з послідовності податкових документів[21]:

- I. Порядок формування податкової накладної.
- II. Порядок регулювання єдиного реєстру податкових накладних.
- III. Порядок регулювання реєстру отриманих та виданих податкових накладних.

IV. Порядок формування податкової звітності й обов'язкових додатків

до неї.

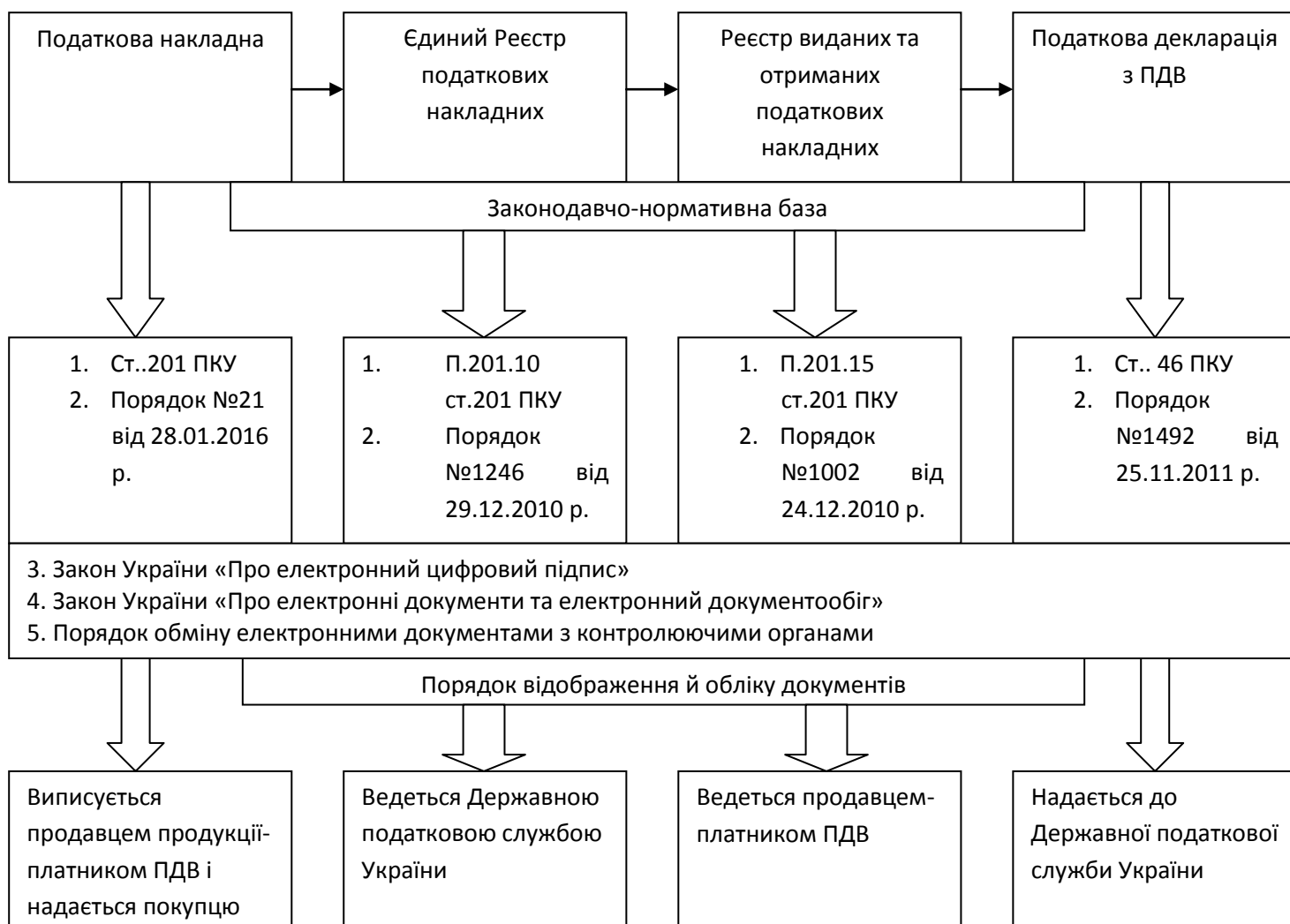

Рисунок 2.2 - Послідовний рух податкових документів розрахування податку на додану вартість

Оскільки, в органах ДПС існує напрям обробки інформації в електронному вигляді, саме тому саме подання податкової звітності платниками завбачається також в електронному вигляді. Отже, варто дотримуватися законодавчих актів, таких як Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV від 22.05.2003 р., а також Закон України «Про електронний цифровий підпис» № 852-IV від 22.05.2003 р[22].

Складання податкової накладної є першим етапом методики виконання податкових розрахунків щодо податку на додану вартість. Вона є важливим

первинним податковим документом, в якому розраховується і відображається конкретна сума ПДВ, що обов'язково підлягає сплаті за кожну категорію товарів, які продають продавець. Податкова накладна є ключовим документом у податковому обліку адже, на основі її обліку покупець отримує податковий кредит. Порядок заповнення та форма податкової накладної узгоджується центральним органом ДПС. Вірне заповнення даної накладної впорядковує сам Порядок заповнення і подання податкової звітності, затвердженим наказом Мінфіну України від 28.01.2016 р. №21. Основні положення щодо податкової накладної складаються у статті 201 Податкового кодексу України[21].

Основні правила формування та відображення податкової накладної показані на рис. 2.3

Рис. 2.2 - Порядок формування та відображення податкової накладної

Наступний етап процедури податкових обчислень з податку на додану вартість включає створення Єдиного реєстру податкових накладних в Державній податковій службі, а також вимоги щодо реєстрації податкових накладних продавця в ньому.

Сам єдиний Реєстр податкових накладних являє собою податковий обліковий реєстр, що містить інформацію, що міститься в податковій накладній чи обчислення коригування вартісних та кількісних показників до неї. На основі ПКУ Державна податкова служба України веде цей реєстр. Після реєстрації товару в даному Єдиному реєстрі податкових накладних платників податків - продавець товарів мусить надати сукупну податкову накладну відповідно до статті 201.10 ПКУ[34].

Порядок регулювання цього Єдиного реєстру податкових накладних формується виключно Кабінетом Міністрів України. Достовірність ведення даного Єдиного реєстру податкових накладних регулюється нормативним документом «Про затвердження Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних» №1246 від 29.12.2010 р.

Наведено механізм роботи цього Єдиного реєстру податкових накладних на рис. 2.4

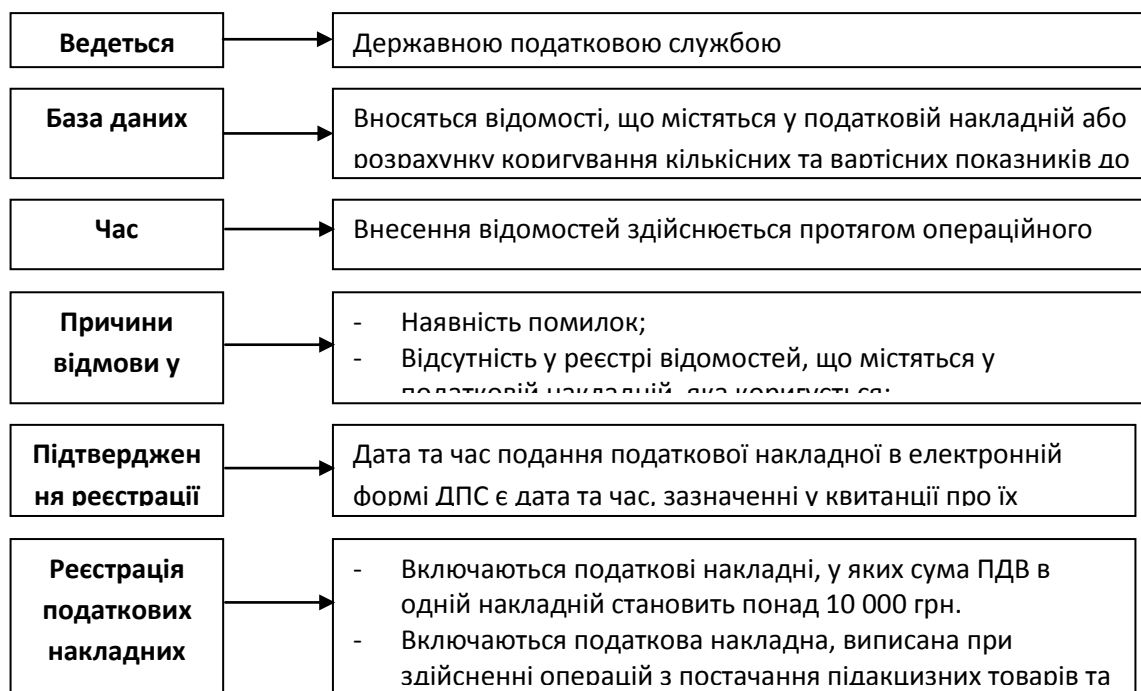

Рис. 2.4 - Механізм роботи Єдиного реєстру податкових накладних

Даний обліковий реєстр є визначальним у ланцюжку руху податкових документів стосовно податку на додану вартість, оскільки неприсутність факту реєстрації саме платником податку, тобто продавцем товарів податкових накладних в Єдиному реєстрі не дозволяє покупцю на включення суми ПДВ до податкового кредиту. Тільки зареєстрована в цьому реєстрі податкова накладна надає покупцю право на податковий кредит[20].

Законом №2198 знято обмеження стосовно правильної реєстрації податкових накладних на протязі 365 календарних днів. Але за не реєстрацію протягом 366 і більше календарних днів встановлено штраф у розмірі 50 % суми ПДВ, зазначеної в податковій накладній чи розрахунку коригування.

У випадку відмови продавця подати податкову накладну, тоді покупець має повне право включити суму податку в склад податкового кредиту, однак після виконання дій, послідовність яких наведений на рис. 2.5.

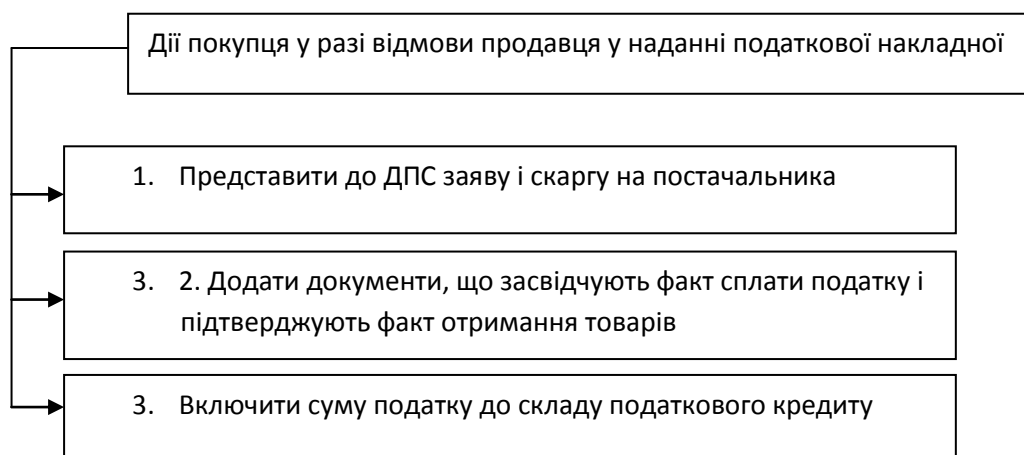

Рис. 2.5 - Послідовність дій покупця у разі відмови на одержання податкової накладної

Наступний етап методики розрахунків ПДВ завбачає регулювання Єдиного реєстру отриманих та виданих податкових накладних. Даний реєстр являється податковим обліковим реєстром, що ведеться особами, які зареєстровані платниками ПДВ, як продавці, так і покупці продукції. Регулювання цього реєстру отриманих та виданих податкових накладних ведеться окремо у покупця та продавця згідно з п. 201.15. ст. 201 ПКУ. Платники податку відповідно до закону строки подають органу ДПС

оригінальні копії записів у реєстрах саме отриманих та виданих податкових накладних виключно в електронному вигляді як додатки до звітності з податку на додану вартість[21].

Сам порядок та форма заповнення даного реєстру отриманих та виданих податкових накладних визначається згідно до вимог Розділу II «Адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів). Вірність ведення реєстру отриманих та виданих податкових накладних регламентує нормативний документ «Про затвердження форми Реєстру отриманих та виданих податкових накладних та Порядку його ведення» № 1002 від 24.12.2010 р.

Четвертий етап методики проведення податкових обчислення з ПДВ завбачає складання податкової звітності з ПДВ та обов'язкових додатків до неї. Іншими словами, можна зазначити, що даний етап складається з двох складових: сама податкова звітність з ПДВ та обов'язкові додатки до відповідної звітності.

Сама податкова декларація з ПДВ являє собою звітний зведений податковий єдиний документ, який подається платником податків відповідному контролюючому органу у конкретні строки, обчислення та сплата податкових зобов'язань здійснюється на підставі податкової декларації. Форма декларації визначається центральним органом ДПС за окремого узгодження з Міністерством фінансів України. Достовірність формування самої податкової декларації з ПДВ регламентується Порядком «Про затвердження форм та порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» №1492 від 25.11.2011 р.

Актуальна податкова декларація з ПДВ вимагає 8 обов'язкових додатків до неї[17].

Варто зазначити, що податкові документи з ПДВ взаємопов'язані. Зокрема, у розділі I «Видані податкові накладні» реєстру накопичується інформація щодо податкових зобов'язань платника податку з ПДВ.

Остаточна сума даного розділу реєстру має співпадати з остаточною сумою розділу I «Податкові зобов'язання» активної податкової декларації з ПДВ.

У розділі II «Отримані податкові накладні» накопичується інформація щодо податкового кредиту платника податку. Отже, загальна сума даного розділу реєстру має співпадати з загальною сумою саме в розділі II «Податковий кредит» податкової декларації з ПДВ[12].

Фінансовий облік розрахунку податку на додану вартість виконується з застосуванням субрахунків 641 "Розрахунки за податками", 643 "Податкові зобов'язання", 644 "Податковий кредит". Для відображення зобов'язань організації, підприємства стосовно сплати ПДВ до бюджету та податкового кредиту за даним податком призначено субрахунок 641 "Розрахунки за податками", до якого відкрито аналітичний рахунок 641.1 "Розрахунки за ПДВ" (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 - Кореспонденція рахунків з обліку податкових зобов'язань за ПДВ

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Відображення суми податкових зобов'язань з ПДВ при відвантаженні покупцем готової продукції, товарів, робіт, послуг до оплати їхньої вартості	70,71,74	641.1
2	Відображення податкових зобов'язань з ПДВ при отриманні коштів від покупців до поставки продукції, товарів, робіт, послуг	643.1	641.1
3	Відображення ПДВ після поставки попередньо оплаченої продукції, товарів, робіт, послуг	70,71,74	641.1

За кредитом рахунку 641.1 показують суми податкового зобов'язання з ПДВ, обчисленого у зв'язку з продажем товарів, які оподатковуються цим податком, за дебетом показують активні суми податкового кредиту з ПДВ щодо придбання товарів, сировини тощо, а також сплаченої заборгованості за цим рахунком до бюджету. Іншими словами, кредитове сальдо є заборгованістю організації, компанії, підприємства перед бюджетом, в свою

чергу дебетове являється сумою, що, відповідно, підлягає відшкодуванню з бюджету[28].

В разі того, коли підприємство - платник ПДВ являється водночас платником акцизного податку, тоді необхідно відкривати, відповідно, для субрахунку 643 "Податкові зобов'язання" аналітичні рахунки, до прикладу, 643.1 "Податкові зобов'язання за податком на додану вартість" та 643.2 "Податкові зобов'язання за акцизним податком"[21].

Актуальні суми податкового кредиту за згаданою інструкцією відображаються за дебетом аналітичного рахунка 641.1 «Розрахунки за податком на додану вартість» наступним чином в таблиці 2.2.

За дебетом аналітичного рахунку 641.1 «Розрахунки з податку на додану вартість» всі суми податкового кредиту, визначені зазначеними інструкціями, обліковуються в порядку показаним в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 - Кореспонденція рахунків з обліку податкового кредиту за ПДВ

№	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Відображення податкового кредиту при придбанні товарів, сировини й матеріалів, робіт та послуг, основних засобів для використання виробничій діяльності до оплати їхньої вартості	641.1	63,68,53
2	Відображення податкового кредиту за попередньою оплатою товарів, сировини, матеріалів, робіт і послуг для виробничої діяльності	641.1	644.1
3	Відображення ПДВ після отримання попередньо оплачених сировини й матеріалів, робіт і послуг	641.1	63

Сам процес обчислення податку на додану вартість передбачає послідовність руху податкових документів, яка базується на законодавчій та нормативній базі.

Отже, порядок затвердження даного Єдиного реєстру податкових накладних передусім передбачає перевірку достовірності групування інформації щодо податкового кредиту платника податків ПДВ, оскільки реєструє ті податкові накладні, які дозволяють відображати податковий кредит. Коли покупець не отримав податкову накладну, яка дає повне право на податковий кредит, заповнюється додаток 8 «Заява про відмову постачальника надати податкову накладну (порушення ним порядку заповнення та/або порядку реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних)», а також показується податковий кредит у покупця. Для вірного формування податкової декларації з ПДВ варто вести реєстр саме отриманих та виданих податкових накладних[21].

РОЗДІЛ 3. МЕХАНІЗМ КОНТРОЛЮ ПОДАТКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ТА ПОДАТКОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТДВ «ХМЕЛЬНИЦЬКЗАЛІЗОБЕТОН» В СИСТЕМІ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

3.1 Трансформація прикладних аспектів контролю розрахунків з бюджетом за податками і платежами

Центральним питанням діяльності суб'єктів державного сектору є організація контролю стосовно обчислення, а також сплати податків та податкових платежів. Належна організація контролю дозволяє захиститися штрафних санкцій, а також сформувати ефективний імідж суб'єкта господарювання на внутрішньому та зовнішньому ринках Крім того, не тільки облік може забезпечувати досягнення даної мети. Правильно налагоджена дієва система податкового контролю, безсумнівно, є лідером у цьому випадку. Лише регулярний контроль своєчасності та правильності здійснення розрахунків за податками, своєчасний аналіз наявних чинників та відхилень що їх зумовили, можуть допомогти виключити нераціональні витрати. Тому контроль за сплатою податків сьогодні найбільш актуальним способом, який допомагає знайти можливості росту дієвості діяльності суб'єктів ДС та їх підрозділів[29].

Нині існує два основних напрямки проведення контролю: внутрішній та зовнішній. Дієва практика діяльності суб'єктів державного сектору свідчить про те, що більш своєчасне виявлення недоліків при виконанні розрахунків за податками слугує росту ефективності господарювання. Забезпечення виконання даного завдання полягає в розвитку самої системи внутрішнього контролю.

Органи ДФС недостатньо розвинули систему внутрішнього контролю, що є необхідною задля забезпечення суттєвого зменшення втрат у випадку неналежного виконання розрахунків за витратами. Більшість суб'єктів ДФС

перебувають у такому стані. Однак керівництво шукає шляхи покращення ефективності суб'єктів ДС в умовах ринку. Активний розвиток системи внутрішнього контролю є одним із таких шляхів[30].

За даним напрямом в економічній літературі велику увагу приділяється виключно внутрішньому аудиту. Власною суттю аудит суттєво є несхожим з внутрішнім контролем саме проведенням внутрішнім аудитором чи відділом внутрішнього аудиту. В свою чергу внутрішній контроль абсолютно на кожній стадії реалізації повноважень органами ДФС виконується керівниками та спеціалістами відповідних саме структурних підрозділів, що функціонують саме в складі діяльності цього суб'єкта. Даний контроль є частиною повноважень вищих керівників структурних підрозділів. До категорії аудиторський контроль відноситься контроль, що виконують штатні контролери, аудитори та ревізори. Однак стан розгляду обох категорій часто поєднується в літературі. Незважаючи на певну неузгодженість проблеми їх спільна мета створює враження однотипності, а не ставить чітких меж між ними. Але це не зовсім так. Спершу це дозволяє вивчити поточні визначення термінів «внутрішній контроль» і «внутрішній аудит» [32].

У Законі України немає визначення цих двох понять, що пояснює розмаїття їхніх думок і позначень. Діючі накази та Положення не можуть надати вищу юридичну силу, але вони є обов'язковими до виконання. Крім того, необхідно впровадити актуальне регулювання відносин у сфері аудиту та внутрішнього контролю. Таким чином, визначення, які вживаються, часто сильно відрізняються й навіть протилежні.

Суть саме внутрішнього контролю полягає у забезпеченні оптимізації реалізації фінансових ресурсів шляхом мінімізації виконання штрафних санкцій. Це дає необхідну інформацію керівництву, відповідальним керівникам чи іншим зацікавленим внутрішнім користувачам задля виконання оперативного оптимізаційного впливу на всі процеси оподаткування та сплати податків, що здійснюються підприємством[33].

Внутрішній контроль містить у складі різні елементи, але його призначенням є виконання координаційної, контрольної, аналітичної, інформаційної, захисної та консультативної функцій. Зважаючи на те, що функції збігаються з активними функціями внутрішнього аудиту, це може здатися, що різниці між цими формулюваннями немає. Однак, поняття саме внутрішнього контролю значно ширше від аудиту.

Сам внутрішній контроль охоплює технологічний контроль, контроль ефективності діяльності структурних підрозділів та контроль сплати податків, контроль ефективності використання ресурсів тощо. Для ТДВ «Хмельницькзалізобетон» внутрішній контроль більш доцільний, адже він є оперативним та враховує якісні параметри як відповідальність працівників, які займаються податками, однак внутрішній аудит цим не займається.

Для забезпечення належного вдалого функціонування внутрішнього контролю необхідно докласти максимум зусиль до підбору персоналу, який буде його здійснювати. Рекомендується створити таку систему найму, відбору, просування по службі, підготовки та навчання кадрів, що забезпечуватиме порядність та чесність відповідного персоналу, високу кваліфікацію і високі моральні якості загалом[34].

Розробка і практичне ведення даної системи надає відповідальність керівництву економічного суб'єкта. У даному випадку керівництво має розглянути доцільність розмірів та самої структури системи внутрішнього контролю специфіці та параметрам підприємства. Керівництво несе відповідальність за дієвість активного функціонування системи внутрішнього контролю, а також за використання результатів системи для дієвого використання матеріально-технічної бази, оптимізації витрат тощо

Дієва організаційна структура суб'єкта господарювання завбачає обґрунтований розподіл повноважень та відповідальності працівників. В ідеалі вона має запобігати спробам окремих осіб не дотримуватись вимог контролю, а також вдало забезпечувати розподіл несумісних функцій. Також ефективний внутрішній контролер має усвідомлювати, що певні активні

функції працівника є несумісними, оскільки їх зосередження в руках конкретної посадової особи може сприяти здійсненню навмисних чи випадкових порушень та помилок та перешкоджати виявленню даних порушень та помилок[36].

В даному випадку функція управлінського контролю, зокрема пов'язана з розрахунками податків, реалізовуватиме такі завдання[12]:

- сприятиме прийняттю доцільних управлінських рішень стосовно ефективної оптимізації сплати податків та часу виконання розрахунків по них;
- формуватиме інформацію стосовно процесів, що відбуваються в суб'єкта господарювання на час сплати податків;
- дасть змогу здійснювати оцінку ефективності прийнятих рішень, які пов'язані зі сплатою платежів та податків, результативності та своєчасності їх виконання,
- дозволить скоригувати діяльність суб'єкта господарювання, а також його виробничих підрозділів задля забезпечення росту їх дієвості;
- надає змогу вчасно виявляти й усунути негативні фактори та умови, що можуть призвести до порушень в складі здійснення розрахунків за платежами та податками;
- дозволить встановити, які підрозділи, служби чи напрями діяльності організації, компанії, підприємства сприяють оптимізації в структурі вчасної сплати податків і зменшення ризиків виникнення порушень загалом, збільшенню результативності діяльності суб'єкта господарювання та досягненню поставленої мети.

Для більш точного розуміння внутрішнього контролю в літературі наводиться така класифікація (рис. 3.1).

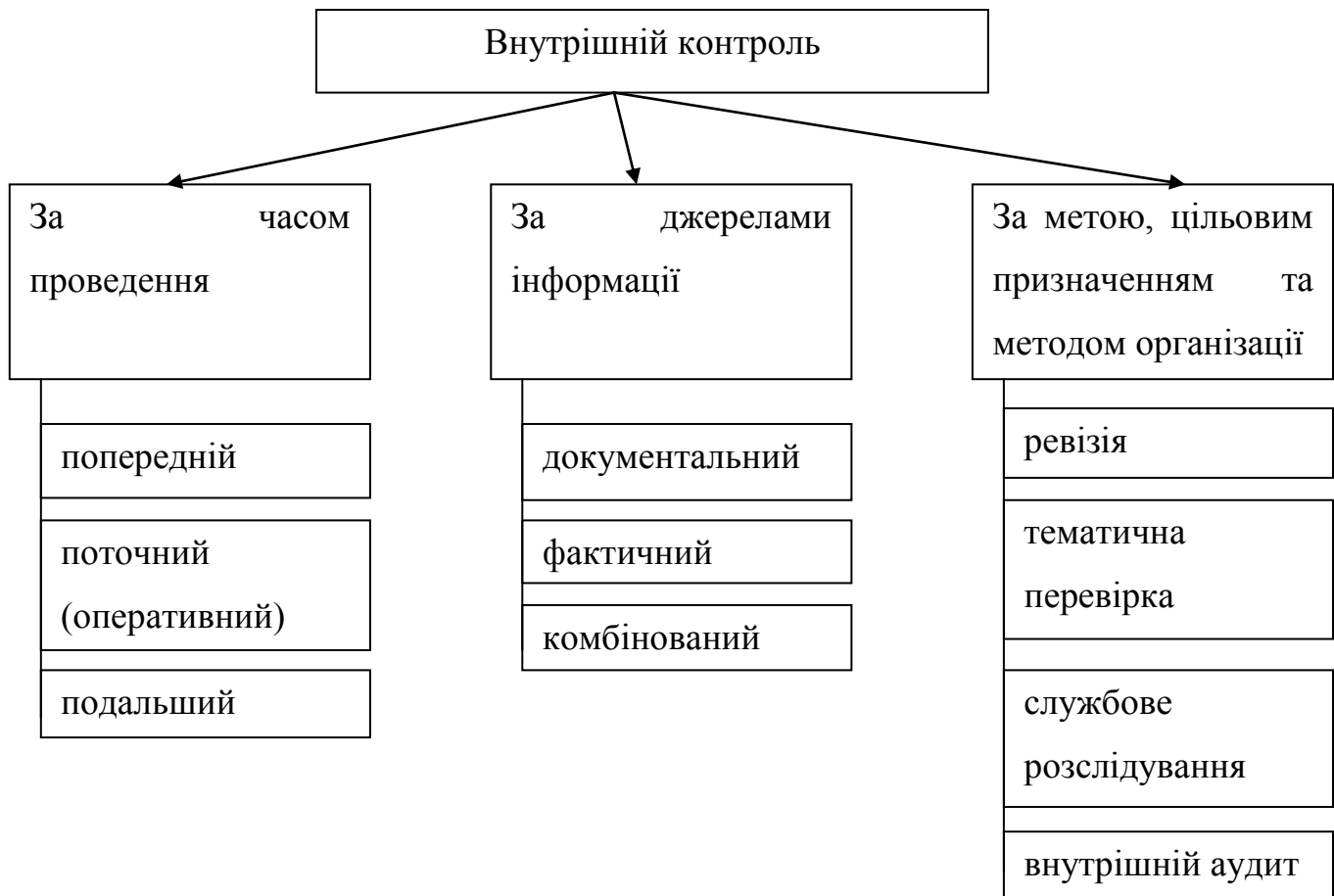

Рис. 3.1 - Актуальна класифікація внутрішнього контролю

Інтеграція перерахованих вище видів контролю в єдину систему дає змогу досягти найкращих результатів стосовно оптимізації розрахунків за платежами та податками. Надзвичайно важливо оцінити результати впровадження рекомендацій керівництва стосовно усунення всіх недоліків та розглянути їх для використання в майбутньому. Враховуючи джерела інформації, які використовуються при виконанні контрольних функцій, сам внутрішній контроль поділяється на фактичний та документальний (рис 3.2).

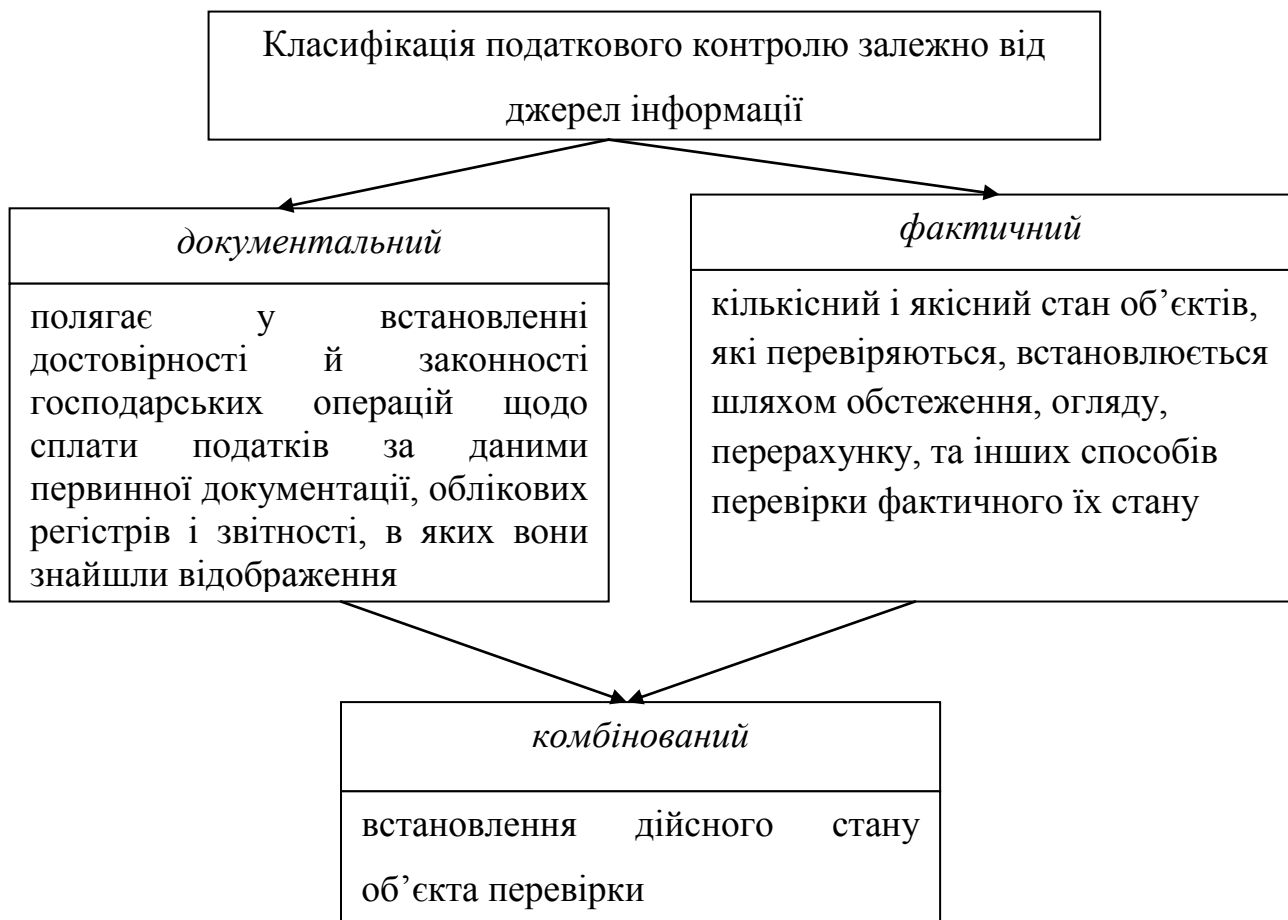

Рис. 3.2 - Поділ внутрішнього контролю за розрахунками за платежами та податками в залежності від джерел інформації

Суб'єктами власне внутрішнього контролю є: спеціалісти та управлінський персонал, відповідальні за поточний, попередній та подальший контроль; Для проведення різних видів контролю в установі створено спеціальні служби ефективного внутрішнього контролю, власне ревізійні комісії, наглядові ради, інвентаризаційні комісії, служби внутрішнього аудиту, комісії з розслідування надзвичайних подій; контроль за всіма етапами відображення господарських процесів покладається на працівників бухгалтерії разом з головним бухгалтером; комісії з розслідування незвичайних подій, інвентаризаційні комісії; внутрішні аудиторські служби. Оцінення діяльності ТДВ «Хмельницькзалізобетон», в частині повноважень, зокрема щодо нарахування податків та платежів, свідчить про те, що більшість порушень зазвичай пов'язані з неправильним визначенням бази оподаткування. При цьому джерелами контролю є первинні документи, зведені відомості, облікові дані та ін.. (рис. 3.3).

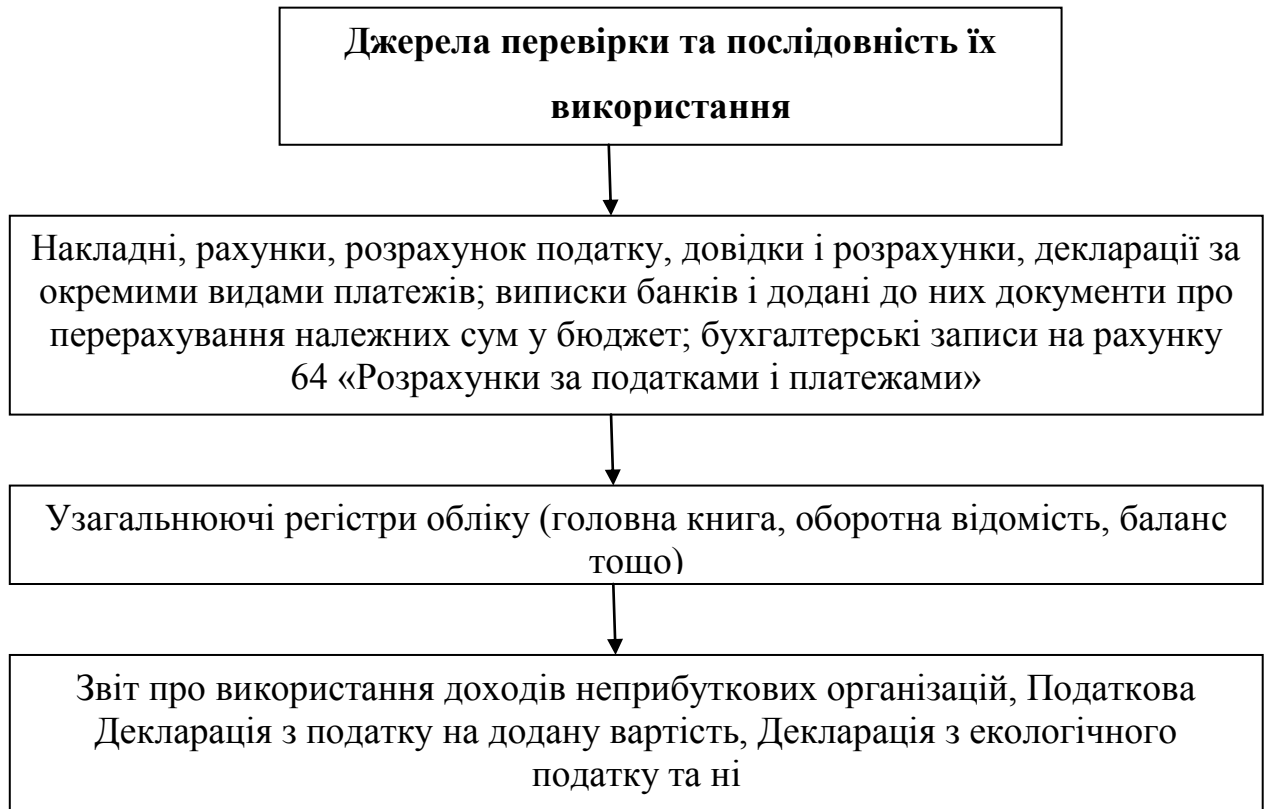

Рис. 3.3 - Основні джерела контролю розрахунків за платежами та податками

У зв'язку з розбіжностями між рекомендаціями власне бухгалтерського та податкового законодавства сама система внутрішнього контролю має ретельно їх перевірити на теоретичному рівні, а лише потім перевірити дієвість застосування в практичній діяльності.

Сучасний розвиток автоматизованих інформаційних систем дає змогу розробляти за допомогою електронної обчислювальної техніки нові концепції щодо організації власне проведення контролю розрахунків за платежами та податками. Дослідження в літературі показують, що останніми роками цьому питанню приділяється все більше уваги[33].

За умови автоматизації обліку сам процес комп'ютеризації системи контролю не потребуватиме значних зусиль та додаткових витрат. Крім того, можна досягти не тільки повної автоматизації процедур аналітичного контролю, але й часткової.

Автоматизація процедур аналітичного контролю дозволяє підвищити обсяг та ефективність. М.І. Бондар зазначає, що більш ретельну та ефективну перевірку господарських операцій можна проводити саме за допомогою

комп'ютера, оскільки можна охопити більший розмір вибірки порівняно з традиційним аналізом. Аналітичні процедури можна аналізувати ефективніше, ніж ручними методами[12].

Найпопулярнішим програмним продуктом що дозволяє повністю або частково автоматизувати контрольні процедури, є «1С: Бухгалтерія» з додатковими програмами чи без них. Зрозумілі алгоритми мови для працівників системи контролю чи бухгалтерів, дозволяють не маючи спеціальних знань щодо програмування програми, отримувати достатню кількість корисної інформації для проведення аудиту[32].

Отже, при організації вдалого контролю розрахунків щодо податків та платежів слід використовувати аудиторські програми загального призначення, які дають змогу провести прогін визначених тестів на основі фактичних даних. Такі програмні інструменти полегшують перевірку та аналіз записів на основі визначених критеріїв для визначення їх повноти, якості, точності та можливостей. Це також досягається шляхом використання бази знань для прийняття необхідних рішень та виявлення розбіжностей. Це програмне забезпечення дозволяє витримувати виконання перерахунку, проводити тестування розрахунків та порівнювати отримані результати з нормативними. Це дає можливість здійснити аналіз за певними критеріями та прийняти потрібне управлінське рішення.

Оцінка ефективності податкового контролю дозволить дослідити якісну характеристику окремих заходів контролю та контролюючих органів, які формують податкову систему. Основним ефектом самого податкового контролю є[21]:

а) оптимізація рівня витрат на виконання власне контрольно-перевірочної роботи враховуючи особливості економіки загалом та сучасного етапу вдалого розвитку податкової системи задля забезпечення максимального рівня добровільної сплати податків;

б) постійне дотримання податкового законодавства всіма платниками податків та зменшення кількості податкових правопорушень.

3.2 Удосконалення системи облікового адміністрування розрахунків за податками і платежами на підприємстві

За сучасних умов розвитку держави основним завданням діючого законодавства являється захист законних інтересів підприємців і споживачів країни. Як свідчить юридична практика останнього часу, розвиток ринкових відносин нашої країни пов'язаний зі зростом певних злочинів і появою для нашої країни нових правопорушень у сфері економіки. Залишається стабільно високою кількість податкових правопорушень, біля 70% стосуються саме ухилення від сплати податків.

Останнім часом правопорушення саме у податковій сфері збільшились до загрозливих масштабів, схеми приховування доходів є поширеним явищем та злочини у даній сфері набули масового характеру. Актуальна загроза національній безпеці України являється економічною кризою, зниження рівня життя населення виснаження фінансових ресурсів держави. Основною причиною виникнення загрози є високий рівень криміналізації національної економіки та тіньової економіки[26].

Податки являють собою обов'язковий атрибут будь-якої держави. Сучасна Україна обов'язок сплати податків регламентувала саме у статті 67 Конституції України, а також невиконання даного обов'язку несе за собою відповідну відповідальність встановлену законом. Статтею 109 ПКУ зазначено, що податковими правопорушеннями являються протиправні діяння платників податків чи їх посадових осіб, податкових агентів або посадових осіб контролюючих органів, що призвели до неналежного виконання чи невиконання вимог загалом, встановлених Кодексом, на контролюючі органи покладено контроль за його дотриманням.

Методи активного ухилення від сплати податків досить різноманітні, а податкові правопорушення, зазвичай, носять інтелектуальний характер. Сучасні податкові правопорушення мають ознаки[21]:

- застосовуються різноманітні методи та прийоми, щоб приховати порушення під видом "невдалих" підприємницьких дій;

- вони зустрічаються переважно у процесі професійної діяльності з активним використанням електронних засобів зв'язку та комп'ютерних технологій;

- виконуються особами з вищою освітою, підготовленими в організаційному та економічному планах. Значна частина людей, не мала конфліктів з правоохоронними органами та пройшла підвищення кваліфікації за кордоном;

- значну економічну шкоду завдають інтересам держави.

Головними видами сучасних порушень податкового законодавства, сформованими ПКУ, є[25]:

1) порушення порядку та строку подання інформації щодо відкриття чи закриття банківських рахунків;

2) порушення порядку взяття на облік в податкових органах України;

3) порушення порядку подання чи неподання взагалі платником податків інформації задля ведення Державного реєстру платників податків;

4) порушення встановлених законодавством термінів зберігання документів щодо обчислення та сплати зборів та податків і документів, які пов'язані із виконанням всіх вимог, контроль щодо дотримання яких покладено на податкові органи;

5) несвоєчасне чи неподання подання загалом податкової звітності чи невиконання вимог стосовно внесення змін до податкової звітності;

6) відчуження майна, без згоди податкового органу, що перебуває в податковій заставі;

7) порушення правил виконання спрощеної системи оподаткування ФОП;

8) порушення правил утримання, нарахування та сплати податків у джерела виплати;

9) подання з порушенням строку чи неподання загалом податкової інформації банками або іншими фінансовими установами податковим.

У сучасних умовах застосування заходів державного примусу в податковій сфері має вирішальне значення для забезпечення необхідного рівня податкових надходжень. У податковій сфері державний примус виконується через механізм юридичної відповідальності установлений законодавством[23].

Враховуючи специфіку методу та предмета правового регулювання, в податковому праві застосування юридичної відповідальності щодо зобов'язаних суб'єктів податкових правовідносин напряду пов'язана з неналежним виконанням чи невиконанням власне податкового обов'язку.

Під юридичною відповідальністю за податкові правопорушення слід розуміти правовідносини, що виникають між державою в особі уповноважених органів та порушником, який зобов'язаний зазнати відповідних стягнень та настання неприємних наслідків. Юридичним фактом, що є підставою для виникнення цих правовідносин, є вчинення податкового правопорушення.

Відповідно до пункту 110.1 статті 110 ПКУ всі платники податків несуть відповідальність за вчинення порушень, які визначені законами щодо оподаткування чи іншим законодавством, контроль за додержанням якого здійснюють контролюючі органи. До платника податків у випадку порушення власне податкового законодавства можуть бути притягнуті дані види юридичної відповідальності: адміністративна, фінансова та кримінальна[5].

Особливість відповідальності щодо порушення податкового законодавства полягає в її компенсаційно-каральний характер. Сутність компенсаційної ознаки означає необхідність відшкодування збитків завданих державі, а також органам місцевого самоврядування через неотримання зборів, податків, інших обов'язкових платежів до бюджетів та державних цільових фондів. Крім того, застосування відповідальності спрямоване на

покарання конкретного порушника за невиконання покладених на платника обов'язків та запобігання податковим правопорушенням.

Особливість податкової відповідальності полягає в тому, що її правовим джерелом ПКУ та інші закони України. Пункт 7.3 ПКУ закріплює цю ознаку як основоположний принцип податкового законодавства, анонсовуючи, що всі питання стосовно оподаткування регулюються ПКУ та не встановлюються чи змінюються іншими законами України[7].

Фінансова відповідальність забезпечується за допомогою власне штрафних санкцій та пені. Притягнення платників податків власне до фінансової відповідальності за порушення законів щодо оподаткування не звільняє посадових осіб від притягнення до кримінальної чи адміністративної відповідальності.

Відповідно до діючого Кодексу України про адміністративні правопорушення контролюючі органи можуть застосовувати лише адміністративні штрафи за всіма видами стягнень. Розміри цих штрафів визначаються в межах, які встановлені за вчинення відповідних правопорушень у конкретних розмірах або кратних певному показнику в національній грошовій одиниці[1].

Особи, які суттєво ухиляються саме від сплати податків або інших обов'язкових платежів, притягуються до кримінальної відповідальності за статтею 212 Кримінального кодексу України. Незалежно від способу ухилення настає відповідальність. Кримінальна відповідальність Кримінальна відповідальність вважається, якщо протиправність, винність, умисел та особливо тяжкі наслідки податкового злочину доведені.

Принципи вдалої організації податкового контролю ділять на загальні та специфічні. До загальних принципів відносять принципи контрольної діяльності: здійснення, безплатність правомочність, визначеність предмета контролю, професіоналізм, взаємодія та координація органів контролю, превентивність та повнота.

До специфічних принципів належать: дотримання податкової таємниці, презумпція невинності платника податків, дотримання процесуальної форми, презумпція правоти платника податків, забезпечення оптимального поєднання регулюючої та фіскальної спрямованості податкового контролю[21].

Дієвою формою податкового контролю являється податкова перевірка, яка полягає у здійсненні комплексу заходів податковим органом, які власне регламентовані нормативно-правовими актами стосовно податків та зборів та перевіряють повноту та правильність сплати обов'язкових податків, платежів, зборів до відповідних бюджетів та дотримання дієвих норм податкового законодавства. Сучасне визнання форм податкового контролю власне як законодавчо врегульованих способів організації контрольних заходів не охоплює всієї комплексності та всебічності цього питання.

Загалом, у світовій практиці застосовується багато різних форм саме практичної організації контрольних перевірок. Сучасний аналіз податкового законодавства різних країн служить доказом про існування різноманітних форм податкових перевірок та податкового контролю. Можна помітити, що незважаючи на однаковий зміст, ці форми позначаються по-різному, тоді як їх формальне визначення різниться, а зміст залишається майже ідентичним[6].

Відповідно до типової програми саме податкового аудиту Управління з бюджетних питань МВФ, перевірка податкової роботи містить такі блоки[6]:

- реєстраційний, який завбачає відвідування платників податків, в більшості новостворених малих та середніх організацій;
- перевірка показників, які наведені у звітах;
- власне спеціальні та комплексні перевірки;
- проводяться власні розслідування випадків податкового шахрайства. У серйозних ситуаціях бути необхідне проведення кримінального розслідування, яке включає обшуки, показання свідків, вилучення доказів тощо.

Сама контрольна діяльність податкових органів має дві основні форми: виїзний податковий аудит та камеральна перевірка[5].

Основна особливість податкового контролю у формі податкових перевірок це те, що суб'єктами виступають не тільки власне платники податків і зборів, а також податкові агенти, що презентують зобов'язану сторону щодо податкових правовідносин та свідки і експерти.

Об'єктом податкової перевірки являються дії особи, які перевіряються, щодо правильного здійснення операцій з об'єктами оподаткування та власне ведення бухгалтерського обліку та правомірного використання податкових пільг, а також дотримання порядку сплати зборів та податків, предметом є бухгалтерські книги, грошові документи, звіти, декларації, кошториси та інші носії інформації, які пов'язані з розрахунком, сплатою зборів та податків.

Також, у ПКУ встановлено правила, за якими можна на свій розсуд виправляти помилки у податковій звітності[7].

Існує три альтернативи для виправлення помилок:

- подання нової звітності з виправленими показниками;
- подання уточнюючого розрахунку до податкової звітності;
- внесення коригувань до показників у податковій звітності за будь-який майбутній податковий період, у разі виявлення помилок.

Варіанту виправлення помилки, перш за все, залежить від строків виявлення помилки.

Якщо в тому самому звітному податковому періоді виявлено помилку, а власне термін подання податкової декларації ще не закінчився, в такому випадку можна подати нову податкову декларацію. Звіт, поданий останнім, розглядатиметься інспектором. В даному випадку подання саме уточнюючого розрахунку не потрібно. Крім того, жодних санкцій не буде.

Коли платник податку виявить помилку в одному з майбутніх звітних періодів, він має можливість подати або уточнене обчислення до податкової звітності, або податкову звітність за поточний період з виправленими показниками[6].

Уточнюючий розрахунок бажано подавати до проведення планової перевірки. У разі подання додаткового розрахунку після перевірки контролюючий орган може розпочати позапланову перевірку самого платника податків за відповідний період.

Якщо уточнюючий розрахунок подано після проведення виїзної перевірки а відповідний податок та період, і цією перевіркою не виявлено ознак заниження податку, саме тоді платник податків звільняється від відповідальності.

Задля виявлення помилок в майбутньому та накладення штрафних санкцій за це порушення застосовується строк давності.

За умови постійних змін у податковому законодавстві, актуальним є визначення місця проведення податкових перевірок у формі податкового контролю задля запобігання помилкам у податковій звітності. Можна виділити такі елементи: об'єкт, сутність та суб'єкт податкових перевірок, склад податкових правопорушень, способи їх здійснення та форми.

З огляду на те, що ключовим індикатором податкової безпеки держави являються дієвість адміністрування податків та дієвість податкового контролю, кваліфіковані кадри у сфері оподаткування, важливою є дієвість діяльності органів ДФС та уповноважених контролюючих органів крізь виконання ними податкових перевірок[9].

Отже, податкова відповідальність являє собою систему примусових заходів, які передбачені актуальним податковим законодавством, які розглядаються контролюючими органами та їх посадовими особами стосовно зобов'язаних суб'єктів з нарахуванням забезпечення своєчасної сплати податкових платежів. Ці заходи застосовуються у встановленому процесуальному порядку і можуть мати негативні наслідки майнового, особистого та організаційного характеру для порушників задля боротьби з правопорушеннями та іншими небажаними наслідками у сфері оподаткування.

Тому, дана відповідальність за порушення податкового законодавства повинна бути чітко врегульована пропорційно до розмірів податкових правопорушень. Необхідно знайти баланс, коли платників податків стимулюватимуть, в ідеалі, повністю оплачувати податки, збори чи обов'язкові платежі, а не вдаватися до різноманітних кримінальних методів ухилення від них. Метою державної податкової політики має бути не навантаження на платників податків безліччю різноманітних платежів, а максимально спрощення податкової системи в країні[7].

Метою самого податкового контролю є забезпечення повної та своєчасної сплати податкових зобов'язань до державного бюджету платниками податків задля забезпечення економічної безпеки держави. Контроль за сплатою податків, як складова державного фінансового контролю, визначається положеннями фінансового права з властивою йому специфікою на основі погодження мети оподаткування та власне інтересів платників податків.

3.3 Методичні аспекти організації контролю за податковою звітністю підприємства ТДВ «Хмельницькзалізобетон»

Основною метою контролю податкової звітності компанії є розподіл повноважень та обов'язків між працівниками задля формування правил та процедур, що визначають оптимальний режим оподаткування компанії, у тому числі самого обліку податкових розрахунків. З точки зору бухгалтерського обліку, саме облікова політика виходить за коло проблем, окреслених податковою політикою компанії[44].

Власне облікова політика щодо розрахунків за платежами та податками спрямована саме на пошук раціональних шляхів спаду навантажень на облікових працівників щодо здійснення вибірки потрібних даних облікової інформації, а також здійснення відповідних податкових розрахунків, забезпечення створення такої методики саме обліку податкових розрахунків,

що дозволить зменшити податкове навантаження компанії, уникати помилок і забезпечувала компанію від штрафних санкцій через недостовірну інформацію у податковій звітності. Проте, облікова політика також це передбачає вибір методики обліку фінансових операцій, яка дозволяє різні способи відображення господарської діяльності. Тому в широкому сенсі це можна визначити як управління бухгалтерським обліком, а у вузькому значенні як набір методів і технік, обраних компанією для запису операцій.

Актуальним питанням є обґрунтування визначення обліково-контрольної політики задля цілей оподаткування[33].

Відповідно до законодавства компанія самостійно обирає облікову політику, що є важливим правовим документом для роботи бухгалтерів та затверджується наказом керівника компанії. У процесі формування вибирається один варіанта із кількох, який передбачений нормативними документами та законодавчими актами, що входять до системи активного регулювання бухгалтерського обліку, з врахуванням специфіки його діяльності. Облікова політика повинна відображати лише ті положення власне бухгалтерського обліку, що мають кілька законодавчо допустимих варіантів застосування. У практиці складання облікової політики підприємства, традиційно, використано декілька етапів. Однак в економічній літературі існують різноманітні підходи до визначення елементів цих етапів.

Контроль податкових розрахунків залежить від інтересів певних груп користувачів облікової інформації. Саме тому на їх формування впливають саме зовнішні та внутрішні фактори. Основні внутрішні фактори, що впливають на вибір облікової політики: правовий і організаційний статус; вид діяльності; поточні та перспективні плани розвитку; організаційну структуру; матеріально-технічне та кадрове забезпечення бухгалтерської служби. До зовнішніх відносяться: підпорядкованість; система оподаткування; система інформаційного забезпечення підприємства.

На створення облікової політики розрахунків за податками впливають положення діючої облікової політики компанії в частині тих положень, які

прямо пов'язані з обліком розрахунків за податками. Отже, особливості застосування вимог стосовно оподаткування, а також облікового відображення обчислення за податками компанії в умовах власне фінансово-господарської діяльності повинні бути закріплені саме в активному наказі про облікову політику[11].

Недостатній рівень саме організації обліку податкових розрахунків зумовлює потребу розробки та власне затвердження методичних рекомендацій стосовно застосування положень, які установлені законодавчими актами. Однак, труднощі при розробці облікової політики компанії полягають у тому, що спеціалісти з обліку мають не тільки володіти та застосовувати теорію, на якій ґрунтуються задекларовані принципи обліку, але знати, якою мірою ці принципи повинні дотримуватися на практиці і який ступінь свободи може бути використаний при їх реалізації.

Головним завданням облікової політики являється вибір найбільш прийнятних для підприємства методів самого обліку та складання фінансової звітності, яка відповідає якісним характеристикам. Зазначене дозволяє накопичити інформацію та своєчасно її надати. Оскільки до складу даного обліку, який ведеться на підприємстві, є управлінський, фінансовий та податковий, тому розглядати облікову політику виключно на базі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» та МСФЗ недоцільно. Крім фінансової звітності підприємство складає інші типи звітності, тому до складу облікової політики потрібно віднести добір елементів обліку задля потреб оподаткування та форми ведення даного обліку з урахуванням умов господарювання підприємства. Необхідно враховувати основні положення Податкового кодексу України, адже до робочого плану рахунків доцільно включати не лише рахунки фінансового обліку, а й пов'язувати їх з рахунками, що дозволяють накопичувати інформацію задля податкової звітності.

Саме тому складові обліку вимагають розробки переліку облікових реєстрів, первинних документів, що використовуються для узагальнення

інформації тощо. При формуванні політики самого обліку для цілей оподаткування варто враховувати розбіжності в методології, яка передбачена правилами обліку та податковим законодавством і обрані компанією механізми узгодження їх показників. Тому бухгалтерам, організовуючи свою роботу, необхідно знати послідовність своїх дій, тобто порядок запису інформаційних даних в облікові реєстри[7].

Саме тому, згідно з податковим законодавством організація власного контролю розрахунків за податками передбачає вибір методичних способів, прийомів і процедур ведення, оптимальної системи оподаткування, зафіксованих у ПКУ. Отже, завданням вдалої організації бухгалтерського обліку буде: чітке документальне оформлення розрахунків, повна та своєчасна реєстрація даних первинного податкового обліку в реєстрах; повне та правдиве відображення інформації стосовно зобов'язань із розрахунків за податками. Основним чинником достовірності власне податкового обліку на підприємствах є чітко налагоджена дієва організація обліку та контролю податкових платежів, що впливає на достовірність, об'єктивність і чіткість розкриття інформації у податковій та фінансовій звітності.

Документальне оформлення облікової політики виконується у вигляді відповідного наказу, що після затвердження набуває статусу юридичного документу. Цей наказ є головним внутрішнім документом, що регулює організацію облікового процесу та є неухильним для виконання всіма працівниками та службами. Як показують результати дослідження, на виробничих підприємствах варто розробляти окремий розділ саме в наказі про облікову політику «Організація та методика обліку розрахунків зі бюджетом», в якому передбачити об'єкти даного обліку розрахунків за податками виробничих підприємств, методичні аспекти відображення в обліку цих дієвих розрахунків згідно з нормативними положеннями з бухгалтерського обліку та податкового законодавства.

Створення раціональної та дієвої системи бухгалтерського обліку на підприємстві, організації, компанії неможливе без впровадження контрольних заходів. Це прямо пов'язано з тим, що помилки в податковій документації та власне визначенні податкових зобов'язань можуть призвести до накладення контролюючими органами штрафних санкцій, що стає додатковим фінансовим тягарем для бізнесу. В обліковій політиці підприємств галузі необхідно визначити елементи дієвої організації внутрішнього контролю стосовно сплати податків. Одним із даних елементів являється виконання обов'язків суб'єктами саме внутрішнього контролю, що можуть формуватись і функціонувати на всіх видах виробничих підприємств[5].

Викладені в наказі положення щодо власне облікової політики стосовно розрахунку податків, відповідно до норм Податкового кодексу, є беззаперечно обов'язковими для дотримання бухгалтерією організації, підприємства. На час обліку податкових платежів і формування відповідної звітності важливо дотримуватися норм встановленої облікової політики, а також викладених у ній методів оцінки та окремих аспектів ведення бухгалтерського обліку. Ефективність діяльності підприємства в цілому залежить від правильного розкриття, застосування та реалізації облікової політики, власне щодо обліку податкових платежів. Враховуючи, що компанії різних типів і спеціалізацій, які працюють як на загальній, так і на спрощеній системі оподаткування, дотримуються певних податкових норм, які, в свою чергу, впливають на порядок обліку податкових розрахунків, створити універсальну директиву з облікової політики неможливо.

Враховуючи складність саме облікового відображення обчислення за податками на виробничих підприємствах, підтверджується, що розробка та затвердження розділу "Організація та методика обліку розрахунків з бюджетом" саме в наказі про облікову політику є обов'язковою для обліку організації. Раціональна та вмотивована дієва організація обліку податкових обчислень, положення якої мають закріплюватись в обліковій політиці, є

запорукою підвищення податкової дисципліни суб'єкта господарювання, а також дозволяє уникнути суттєвих витрат, пов'язаних із штрафами та іншими фінансовими санкціями. Для забезпечення участі зазначених суб'єктів у внутрішньому контролі та загальній діяльності нарахування податків на підприємстві варто встановити функції суб'єктів внутрішнього контролю нарахування податків, з урахуванням їх відповідних рівнів, саме у наказі про облікову політику компанії, підприємства[42].

Слід вважати, що зазначений елемент мусить мати характер обов'язковості та розкриватись власне у наказі про облікову політику. Слід зазначити, що вибір суб'єкта контролю залежить саме від специфіки діяльності підприємства, обсягу здійснюваних операцій, штатного розпису. Кожне підприємство мусить мати розпорядчі документи, що регламентують його облікову політику стосовно обліку розрахунків за податками. Отже, можна виокремити основні питання, вирішення яких потрібне саме в наказі про облікову політику, а також у розділі «Організація та методика обліку розрахунків зі бюджетом». Йдеться про затвердження переліку документів, що використовуються задля бухгалтерського обліку, а також обліку розрахунків за податками згідно з бухгалтерським та податковим законодавством; передбачити організацію внутрішнього контролю щодо розрахунків за податками; розробити механізм нарахування зобов'язань до бюджету за кожним податком згідно з ПКУ.

Таблиця 3.1 - Рівні та функції суб'єктів внутрішнього контролю розрахунків за податками

Суб'єкти внутрішнього контролю	Можливі функції в частині розрахунків за податками
1-го рівня (керівник, (власник) підприємства, спостережна рада, правління, головний бухгалтер)	Контроль за формуванням пакету документів з реєстрації платником податку на прибуток та оподаткування ПДВ (може бути покладено на конкретного спеціаліста підприємства; бухгалтерську службу на чолі з головним бухгалтером; фінансовий відділ на чолі з фінансовим директором). Виконання загального контролю безпосередньо у частині розрахунків за податками

Продовження таблиці 3.1

2-го рівня (ревізійні комісії, працівники служби внутрішнього аудиту, інвентаризаційна комісія)	Здійснення контролю за оформленням, веденням і поданням податкової документації (накладних, декларацій). Виконання суто контрольних функцій згідно з внутрішніми нормативними документами чи функціональними обов'язками
3-го рівня (працівники функціональних служб і відділів)	Виконання контрольних функцій для реалізації своїх посадових обов'язків
4-го рівня (робітники)	Виконання контрольних функцій безпосередньо в процесі господарської діяльності

Зважаючи на проведені дослідження варто виділити саме з наказу про облікову політику «Організація та методика обліку розрахунків із бюджетом» для компаній щодо обліку податкових платежів відповідно до нормативних положень діючого законодавства про бухгалтерський облік та податки. Наказ має відповідати законодавчим нормам, без повторення положень регламентних документів та зайвої деталізації, тобто характеризуватись загальною директивною формою, бути корисним, змістовним, стислим і обов'язковим для виконання персоналом підприємства. Запропонована редакція наказу була прийнята до впровадження на більшості досліджуваних підприємств. Це, у свою чергу, дозволяє легше контролювати дотримання встановлених вимог законодавства та норм, що містяться у внутрішніх господарських правилах[4].

Періодичність формування самого наказу про облікову політику ґрунтується на принципі послідовності. Власне зміна облікової політики можлива у випадках, які передбачені ПСБО, та має бути розкрита та обґрунтована у фінансовій звітності. Однак, варто відзначити, що інші випадки дієвої зміни облікової політики можуть впливати з характеру господарської діяльності. Хоча ці причини офіційно не зазначені, вони не суперечать діючому законодавству і можуть виникати на практиці. Часті переміни податкового законодавства зумовлюють необхідність перевірки та коригування положень у відповідність із чинним законодавством. Розділ «Організація та методика бухгалтерського обліку за розрахунками з

бюджетами» розроблений тривалий період, але підлягає обов'язковому перегляду та уточненню на початку кожного року відповідно до законодавства.

Викладені в наказі активні положення облікової політики щодо розрахунку податків, у відповідності до норм Податкового кодексу, є абсолютно обов'язковими для дотримання бухгалтерією компанії. На час ведення саме обліку податкових платежів і формування відповідної звітності важливо дотримуватись норм встановленої облікової політики, а також викладених у ній методів оцінки та окремих аспектів дієвої організації бухгалтерського обліку. Ефективність діяльності підприємства в цілому залежить від правильного розкриття, застосування та реалізації облікової політики, зокрема стосовно обліку податкових платежів. Враховуючи те, що підприємства різної спеціалізації та специфіки, дотримуються особливостей оподаткування за різними податками, ці особливості містять вплив на порядок самого обліку податкових розрахунків, це зумовлює неспроможність створення універсального дієвого наказу про облікову політику[2].

Тому, враховуючи складність податкових розрахунків, а також власне облікового відображення розрахунків щодо податків на підприємствах, слід стверджувати, що розробка розділу «Організація та методика обліку розрахунків із бюджетом» саме в наказі про облікову політику має мати характер обов'язковості щодо організації контролю за податковою звітністю.

ВИСНОВКИ

В ході дослідження з'ясовано, що кінцевим етапом облікового циклу будь-якої компанії є складання звітності на підставі актуальних даних бухгалтерського обліку задля задоволення інформаційних потреб зовнішніх та внутрішніх користувачів. З огляду на норми податкового законодавства, а також напрацювання вітчизняних вчених, варто вважати, що податкова звітність являє собою документи сформовані за спеціально затвердженими формами, що включають в себе показники стосовно податкових зобов'язань, а також подаються платниками податків до органів у законодавчо встановлені терміни. Податкова звітність являється підсумковою стадією реалізації податкового обов'язку. Достовірність та правдивість податкової звітності суб'єктів господарювання дає змогу повно та своєчасно виконувати зобов'язання перед державним бюджетом.

Відзначено суттєве підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності ТДВ «Хмельницькзалізобетон» в 2022 році порівняно з попередніми роками, що показалося у підвищенні загальної вартісної оцінки активів, збільшенні робочого капіталу, збереженні абсолютно стійкого фінансового стану, відсутності непокритого збитку.

Для підвищення дієвості використання фінансових коштів ТДВ «Хмельницькзалізобетон» необхідно впровадити заходи, що допоможуть збільшити прибутку, зменшити вартість дебіторської заборгованості та матеріальних активів, оптимізувати структури капіталу підприємства. Також варто рефінансувати значну частину дебіторської заборгованості для оптимізації її структури та розміру.

В системі ПДВ головною достовірністю розрахунків являється бухгалтерський облік, реєстрація абсолютно всіх господарських операцій та внутрішній контроль. Для товаровиробників важливою підставою відображення обчислення чи сплати ПДВ при веденні бухгалтерського

обліку являються первинні документи: акти на виконані роботи, товарно-транспортні накладні, накладні внутрішньогосподарського призначення

Також з'ясовано, що важливою проблемою діяльності суб'єктів державного сектору є організація контролю при обчисленні та сплаті податкових платежів. Саме завдяки належній організації контролю є змога вберегтись від штрафних санкцій та сформувати імідж суб'єкта господарювання на зовнішньому та внутрішньому ринках. Враховуючи різні аспекти ведення обліку розрахунків за податками і платежами, а також здійснення контролю за цим процесом обґрунтовано необхідність використання інформаційних технологій. Виникають певні труднощі при організації контролю розрахунків за податками в умовах комп'ютерного середовища: у використанні власної файлової база АРМ ревізора; в інформаційному забезпеченні контролю, що полягають у потребі одержання багаточисельних даних обліку; придбання та обслуговування комп'ютерних програм та належної комп'ютерної техніки є вартісними; процедури формування та подання електронної звітності обтяжені через потребу одержання та узгодження ключів електронного цифрового підпису саме з зовнішніми користувачами; зростають витрати на навчання персоналу; недосконалість та узгодженість законодавства стосовно електронного документообігу; значна нестабільність законодавства щодо фінансового обліку і звітності, яка не дозволяє забезпечити своєчасний автоматизований розрахунок певних форм звітності. Саме тому більш вигідним та перспективним з боку держави є активізація розробок українського програмного забезпечення в галузі оподаткування та обліку податків.

Визначено, що якісний контроль розрахунків за податками є визначенням і документуванням фактичних показників, порівнянням їх зі плановими задля оцінки ефективності діяльності. Також контроль містить комплекс заходів стосовно аналізу причин відхилень від планових показників задля прийняття відповідних рішень стосовно проведення коригувальних заходів.

Можна сказати, що саме під податковим контролем варто розуміти діяльність уповноважених державою органів контролю щодо дотримання платниками податків, самими податковими агентами вірності обчислення, своєчасності та повноти сплати податків до бюджету, а також цільових фондів. Виявлення суттєвих податкових правопорушень є важливою цілю податкового контролю.

Визначено, що самі методи податкового контролю ґрунтуються на аналізі даних, які відображені у податковому обліку. Це підкреслює суттєву важливість облікової діяльності самих платників податків і зборів. Також документи податкової звітності складаються, виходячи з показників податкового обліку об'єктів оподаткування. Іншими словами, облікова політика являється підґрунтям, базою для реалізації обов'язку з податкової звітності.

Значний успіх облікової політики характеризується наявністю рекомендації стосовно вирішення існуючих і майбутніх проблем, а важливим показником її якості являється повнота аудиту, витрати на її ефективність. Економічна ефективність здобувається за рахунок запобігання порушень, застосування податкових пільг, своєчасного внесення змін до податкових розрахунків, оптимальної облікової політики, суттєвого скорочення штрафних податкових санкцій.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Бойко О. Я. Теоретичні підходи та методи формування сучасної податкової системи [Електронний ресурс] / Бойко О. Я. // Теорія та практика державного управління. – 2017. – Вип. 3. - С. 101-108. Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2017_3_16.
2. Бугай Т. В. Концепція реформування податкової системи України: наукові та практичні аспекти [Електронний ресурс] / Бугай Т. В. // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2014. - № 2. - С. 32-46. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2014_2_5.
3. Бутинець Т.А. Розвиток науки господарського контролю: проблеми теорії, методології та практики [монографія] / Бутинець Т.А. – Житомир : ЖДТУ, 2011. – 772 с.
4. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку. Підр. Для студ. Вузів спец. „Облік і аудит”./ 2-е вид., перероб. та доп. Житомир :ПП «Рута», 2015. - 912 с.
5. Бюджетний кодекс України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
6. Васюта-Беркут О. І. та ін. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. / О. І. Васюта-Беркут, Г. Ф. Шепітко, Н. О. Ромашевська; За заг. ред. В. Б. Захожая. ó 2-ге вид., стереотип. ó К.: МАУП, 2003. 176 с.: іл. ó Бібліогр.: с. 170.
7. Вахновська Н.А., Олексюк О.Л. Реформування податкової системи України в період Євроінтеграції. Економічний форум. Наук. ж-л. 2019. №3. С. 165-169.
8. Внутрішній контроль господарської діяльності підприємства : [навчальний посібник] / За ред. к.е.н., проф. М.Д. Корінька. – Фастів : “Поліфаст”, 2006. – 440 с.

9. Державна фіскальна служба України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://tax.gov.ua/>

10. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація: Монографія. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2011. – 402 с.

11. Європейська Бізнес Асоціація [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analytika/>.

12. Завгородній В. П. Бухгалтерський облік, контроль і аудит в умовах ринку / В. П. Завгородній, В. Я. Савченко. – [2-ге вид.] – К.: фірма “ДіКсі”, 1997. – 832 с.

13. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-IX>.

14. Зельдіна О. Напрями модернізації податкової політики України [Електронний ресурс] / Зельдіна О. // Юридична Україна. – 2017. № 1-2. С. 103–110.

15. Іванова І.І. Інформаційна основа економічних трансформацій / І.І. Іванова // Актуальні проблеми економіки. – 2008 – №5 – С. 215-221.

16. Карлін М. І., Ліповська-Маковецька Н. І. Податкові системи країн Америки: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. С. 11-31.

17. Кваша Т. К. Досвід Швейцарії із розподілу податкових повноважень і надходжень між рівнями влади. Економічний аналіз. Наук. Ж-л. 2016. №1. С. 123-137.

18. Кравцова О.М. Оцінка активів та зобов'язань підприємства при банкрутстві / О.М. Кравцова // Економіка і регіон. – 2012. – № 5. – с. 128-132.

19. Кримінальний кодекс України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

20. Лепеха А. В. Проблемні питання реалізації податкової реформи в Україні [Електронний ресурс] / Лепеха А. В. // Аспекти публічного

управління. – 2016. - № 37-38. - С. 26-31. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2016_37-38_6.

21. Мала податкова реформа та ще 13 рекомендацій Уряду від Комітету ВРУ (результати засідання) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://news.dtkr.ua/state/other/60842>.

22. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

23. Міністерство фінансів України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://minfin.com.ua/ua/>

24. Міністерство фінансів: результати 2022 року та плани на 2023 рік [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://mof.gov.ua/storage/files/ZVIT.pdf>.

25. Мірошник В.В. Податкова реформа в Україні в контексті євроінтеграції [Електронний ресурс] / Мірошник В.В. // Наукові праці КНТУ. Економічні науки,. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/62.pdf.

26. Основи ефективного розвитку підприємства в умовах трансформації сучасних механізмів господарювання / П.І. Акіменко, Т.В. Амелюченко, І.В. Артюхова та ін.; за заг. наук. ред. С. П. Наливайченко. - Сімферополь: ПП «Підприємство «Фенікс», 2010. - 520 с.

27. Податкова реформа - 2022: план від Мінфіну [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://news.dtkr.ua/ru/taxation/common/60872>.

28. Податкова реформа: аналіз державних рішень [Електронний ресурс] // Міжнародний центр перспективних досліджень. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://platforma-msb.org/wp-content/uploads/2015/11/podatкова_reforma_ICPR.pdf

29. Податкова система [Текст]: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 416 с.

30.Податкова система: Навчальний посібник / [Баранова В. Г., Дубовик О. Ю., Хомутенко В. П. та ін.]; за ред. В. Г. Баранової. – Одеса: ВМВ, 2014. – 344 с.

31.Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с.

32.Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI, редакція від 01.03.2019. // Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

33.Подолянчук О. А. Податок на додану вартість: суть та стан первинного обліку. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. Наук. Ж-л. 2017. №1. С. 82-101.

34.Пушкар М. С. Створення інтелектуальної системи обліку: [монографія] / М. С. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 2007. – 152 с.

35.Рудницький В.С. Внутрішній аудит: методологія, організація: [монографія] / В.С. Рудницький – Тернопіль: «Економічна думка», 2000. – 106 с.

36.Сопко В. Основи побудови бухгалтерського внутрігосподарського (управлінського) обліку затрат і доходів діяльності (контролінг) / Василь Сопко // Бухгалтерський облік і аудит. – 1996. – № 10. – С. 2-6.

37.Стельмашук А.М. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. - Тернопіль: ТАНГ, 2000. - 315 с.

38.Тіньова економіка в Україні. Результати дослідження 2019 року - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=897&page=1>.

39.Ткаченко А. В. Історія становлення та розвитку податкової системи України / А. В. Ткаченко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2013. - № 2. - С. 128-133. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vbumb_2013_2_27.

40.Ткаченко А. В. Історія становлення та розвитку податкової системи України / А. В. Ткаченко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. - 2013. - № 2. - С. 128-133. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vbumb_2013_2_27.

41.Тринько Р.І. Державне регулювання підприємництва: теорія, методика, практика / Р. І. Тринько, О. Я. Маліновська. - Л.: Львів. держ. ун.-т внутрішніх справ, Львів. держ. фін. акад. - 2007. - С.11-12.

42.Формування конкурентоспроможної системи оподаткування в Україні / Л. Г. Олейнікова ; ДННУ “Акад. фін. управління”. – К., 2015. – 396 с.

43.Шваб Л.І. Основи підприємництва - Житомир: ЖДТУ, 2006. - 465 с.

44.Шиян Н.І. Державне регулювання економіки. - Х.: ХНАУ, 2005. - 373 с.

45.Юрій С. М. Податкова система України: становлення та розвиток / Юрій С. М. // Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету. – 2014. – № 3. – С. 286-292.

46.Doing Business 2017 - [Electronic resource]. - Access mode: <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/media/AnnualReports/English/DB17-Report.pdf>.

47.Doing Business 2018 - [Electronic resource]. - Access mode: <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/media/AnnualReports/English/DB2018-Full-Report.pdf>.

48.Doing Business 2019 - [Electronic resource]. - Access mode: https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/media/AnnualReports/English/DB2019-report_web-version.pdf.

49.The Global Competitiveness Report 2017-2018 - [Electronic resource]. - Access mode: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2017>

50.The Global Competitiveness Report 2019 - [Electronic resource]. - Access mode: http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf

ДОДАТКИ

Фінансова звітність ТДВ «Хмельницькзалізобетон» за 2020-2022 роки